

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tiilitarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry	<p>"Tasestetin säilyminen käyttökelpoisena on tärkeää suomalaisille konserneille, koska keskitetty konsernirahoitus on tärkeä osa kansainvälisen konsernin toimintaa ja sille on selkeät, verotuksesta riippumattomat perusteet."</p> <p>"On toki selvää, että konsernin sisäinen rahoituksen keskitämistä ja konsernin sisäistä rahoitusta voidaan käyttää myös konsernin verosuunnittelun välineinä. Keskitämisen verosuunnittelulliset tavoitteet voivat olla defensiivisiä (ylimääräisen verorasituksen välttäminen) tai offensiivisiä (koko konsernin verorasituksen alentaminen jopa aggressiiviseksi verosuunnitteluksi katsottavin järjestelyin). Tällaiseen toimintaan on kuitenkin puuttutu aktiivisesti OECD:n BEPS-projektin ja sen implementoinnin myötä, ja toki myös kansallisissa verotus- ja oikeuskäytännössä. Konsernin sisäiset velkarahoitukset edellytetään aina myös markkinaehtoisuutta."</p> <p>Tasestestin tarkoituksena on mahdollistaa konsernin sisäisen rahoituksen käyttäminen. Konsernin sisäisen rahoituksen käyttämiselle on selkeät liikeloudelliset perusteet. Näitä seikkoja ei tule unohtaa pohdittaessa sitä, tuleeko tasestetin säilyä käyttökelpoisena myös jatkossa. Nyt esitetyt muutokset tekevät jo nyt monimutkaisesta sääntelystä entistäkin monimutkaisempaa."</p>	<p>" – esitysuunnoksessa merkittävälle omistusosuudelle asetettu raja tulisi nostaa 10 prosentista 20 prosenttiin, jotta mm. kotimaisille eläkeyhtiöille ja valtio-omistajalle maksettavat korot voitaisiin myös jatkossa vähentää."</p> <p>"On tavanomaista, että suomalaiset eläkeyhtiöt voivat omistaa pörssiyhtiöiden osakkeita samalla kun ne omistavat niiden yritysainajoin - omistusosuuksien ollessa tyypillisesti alle 20 prosenttia, kuitenkin yli 10 prosenttia. Jos raja olisi 20 prosenttia, se mahdollistaisi kotimaisten eläkeyhtiöiden toimimisen rahoittajina, mutta leikkaisi aidosti merkittäviä osuuksia omistavien pääomasijoittajaj pois. Myös valtio-omistajalla on useissa tapauksissa yli 10 prosentin omistusosuuksia yrityksiä, jotka saattavat myös saada lainoitusrajoitusten valtion kontrolloimailta taholta – ehdotettu rajoitus vaikuttaisi korjoojen vähennysoikeuteen myös näissä tilanteissa."</p>	<p>" – esitysuunnoksen mukaisen vaatimuksen siitä, että tasevertailun perusteena olevan tilinpäätöksen tulisi olla tiilitarkastettu, tulee koskea vertailussa käytettävää konsernitiilitilinpäätöstä. Tiilitarkastuksen edellyttäminen myös verovelvoillisen erillisyyhtiötilinpäätökseltä voisi johtaa ennakoimattomiin vaikutuksiin, eikä se ole tarpeen sääntelyn tavoitteen saavuttamiseksi."</p> <p>"Konsernitiilitilinpäätöstä koskevan tiilitarkastusvaatimuksen lisäämisen myös lainsäädännön tasolle voitaneen katsoa selkeyttävän verotuskäytäntöä ja vastaavan myös lainsäätäjän alkuperäisiä tarkoituksia, koska sillä estetään vain tasevertailua varten laadittujen taseiden käyttäminen vapautuksena saamiseksi. Sen sijaan tiilitarkastuksen edellyttäminen myös verovelvoillisen tilinpäätökseltä ei ole tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi."</p> <p>Lisäksi taseen oikaiseminen esimerkiksi vastaamaan eri tilinpäätösstandardia käyttäen laadittua vertailutasetta tulee jatkossakin olla mahdollista ilman, että verovelvoillisen oikaisutasetta tulisi enää uudelleen vahvistaa yhtiökokouksessa ja/tai tiilitarkastaa. Tätä osin EVL 18 b §:n 1 momentin 4) kohdan HE-luonnoksessa ehdotettua uutta sanamuotoa tulisi muuttaa ja lisäksi hallituksen esityksen perusteluja tulisi selkeyttää siten, että asiasta ei jäisi epäselvyyttä. Tämä on tärkeää sen varmistamiseksi, että jatkossakin on tasevapautusta soveltavissa konserneissa mahdollista laatia ja tiilitarkastaa esimerkiksi erillisyyhtiön tilinpäätös Suomen kirjanpitolain mukaisena ja konsernitiilitilinpäätös IFRS:n mukaisena. Ehdotetun säännösmuutoksen tarkoituksena ei ole, eikä siitä tule seurata, että erillisyyhtiönkin olisi laadittava tiilitarkastettu tilinpäätöksensä IFRS-tilinpäätöksenä (jolloin mm. konserniavustuksen käyttäminen konserneissa voisi käytännössä estyä)."</p>	<p>"Muutos on perusteltu, jos juuri tällaisten oman pääoman sijoituksia ja velkasijoituksia yhdistelevien yhtiörankenteiden tai niitä käyttävien yksittäisten konsernin konsernivähennyksen epäminen katsotaan tarpeelliseksi tavoitteeksi."</p> <p>Muutos voi olla kuitenkin ongelmallinen tilanteissa, joissa yritys päätyy pankin haltuun ns. <i>financial distress</i> -tilanteessa. Jos pankin omistusosuus kasvaa haltuunotto-tilanteessa yli 10 prosentin, tarkoittaa tämä pankkilainojen katsomista vertailutaseessa omaksi pääomaksi ja siten usein korkokulujen muuttamista vähennysoikeus-omaksi muutoinkin yritykselle taloudellisesti vaikeassa tilanteessa. Tämä heikentää tilannetta entisestään, vaikka tilanteeseen ei liity mitään verosuunnittelumotioiveja."</p>	<p>"Esitysuunnoksen mukaan hallitus on valmis kiristämään tasevertailua vielä entisestään, jos kiristystä ei voida pitää "riittävästi tehokkaana". Tämä osin on huomattava, että tehokkuusarvioinnin tulee kohdistua verojärjestelmän kokonaisuutena, eikä esimerkiksi joihinkin yksittäisiin yhtiöihin. Mahdollinen poliittinen toive yksittäisen yhtiön tai hyvin suppean yhtiöjoukon korvavähennyksen leikkaamisesta ei EK:n käsityksen mukaan ole asianmukainen peruste yleisesti sovellettavan sääntelyn kiristykseen tilanteissa, joissa tasevapautussäädnnös valtaosin toimii säännöksen tarkoituksen mukaisesti."</p>
Energiateollisuus ry	<p>"Pitkälläkaiset investoinnit tarvitsevat ennakoivan toimintaympäristön</p> <p>Korkovähennysoikeutta koskevaa sääntelyä on muutettu useita kertoja. Jatkuvat uudistukset lisäävät yritysten investointiympäristön epävarmuutta. Myös hallituksen esityksen vaikutusten arvioinnissa todetaan, että riski siitä, että korkovähennysrajotuksella olisi kielteisiä vaikutuksia investointeihin, lisääntyisi hieman nykyisestä.</p> <p>Hallituksen ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi investoinnit ovat kuitenkin välttämättömiä. Energia-alalla investoidaan yli 2 miljardia vuositteen. Vuoteen 2035 mennessä se tulee tarkottamaan lähes neljänkymmenen miljardin euron investointeja. Energia-ala on suuressa murroksessa, jota ei tulisi horjuttaa poukkoilevalla päätöksenteolla. Hallitus esittää lakimuutosta, joka uhkaa sen omien ilmastotavoitteiden toteutumista.</p> <p>Energiainvestoinnit ovat hyvin pääomavaltaisia ja omistajilla pitää olla mahdollisuus valita yritykselle sopivin pääomarakenne pitään sisällään paitsi oman ja vieraan pääoman suhteen, myös oman pääoman ehtoisen rahoituksen ja osakaskäsitteen suhteen. Rahoittajien tasovertainen kohtelu edellyttää, että myös verotuksessa eri velkarahoituksen kerroksia kohdellaan samoin, eli kaikkien korot ovat yhtäläisesti verovähennysoikeellisia. Sen vuoksi tasevertailun perustuvan poikkeuksen rajoittaminen ei ole toivottu muutos."</p>	<p>"Merkittävä omistusosuus mukalemaan voimassa olevaa lainsäädäntöä</p> <p>Kirjanpitolain 8 §:ssä määritellään osakkuusyritys, joka määritelmän mukaan on omistusyhteyseritys, jossa kirjanpitovelvoillisella on vähintään viidennes omistusyhteyserityksen osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä. Esityksessä mainittu kymmenen prosentin raja on siis huomattavasti tiukempi kuin voimassa olevassa lainsäädännössä on sovellettu. Johdonmukaisuuden vuoksi Energiateollisuus pitää perusteltuna noudattaa samaa määritelmää myös parhailaan luostosteltavassa lakiesityksessä."</p>			<p>"Verotuksen kansainvälistä kilpailukykyä punnittava</p> <p>Esityksessä kartoitetaan ulkomaiden lainsäädäntöä ja muita ulkomaila käytettyjä keinoja korkorajoitussäädännön yhtenäistämiseen. EU-tasolla korkojen vähennysmahdollisuuksia säännellään neuvoston direktiivissä 2016/1164 sisämarkkinoiden toimintaa suoraan vaikuttavien viron kiertämisen käytäntöjen torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta.</p> <p>Direktiivin II luvun 4 artiklassa määritellään ylimenevien vieraan pääoman menojen olevan vähennysoikeellisia siltä verokautensa, jona ne kertyvät, mutta vain 30 prosenttiin asti verovelvoillisen tuloksesta ennen korkoja, veroja, poistoja ja kuoletuksia (EBITDA). Esityksen kartoituksen mukaan 30 prosentin raja on EU-tasolla käytössä hyvin laajasti. Suomessa EVL 18 a §:ssä raja on yleistä EU-tasoa merkittävästi matalampi 25 prosenttia. Jotta verotuksen kilpailukyky muhien EU-maihin nähdn säilyisi ja Suomi näyttäytyisi houkuttelevana maana verotukselliselta kannalta, Energiateollisuus kannustaa pohtimaan nettokorkomenojen vähennysrajan nostamista muiden EU-maiden tasolle. Muutoksella kompensoitaisiin myös yritysverotuksen kiristymistä, jonka tasevertailun perustuvan poikkeuksen soveltamisedellytysten tiukentaminen aiheuttaa."</p>
Finanssiala ry		<p>"Sääntelyn käytännön soveltamisen haasteista etuyhteytilanteissa</p> <p>" – tasevertailun kannalta ehdotettu sääntelyn kiristys tokee tiettyissä tilanteissa erittäin haastavaksi määrittellä, mitkä velat pitäisi konsernintaseen osalta lukea omaan pääomaan. Tämä on asian laita, koska konsernintaseessa oleva velka on voinut muuttua tasevertailun näkökulmasta omaksi pääomaksi usean eri vaihtoehtoisen välittömän tai välillisen omistusrakenteen kautta. – – –"</p>			

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tiilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Finnsialia ry	<p>"Yleisesti FA kiinnittää huomiota sääntelyn voimaantuloaikatauluun, joka on erittäin tiukka. Tasevertailuun perustuvaan poikkeukseen ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2022 toimitettavassa verotuksessa. Verovelvollisten näkökulmasta on tarpeen, että sääntelyn noudattaminen olisi ennakoitavaa. Sääntelyn soveltamiseksi tarvitaan Verohallinnon syventävää ohjeistusta, mikä julkaistaneen vasta pitkälle vuoden 2022 puolella, ja tästä huolimatta yksittäisten verovelvollisten tulee mahdollisesti käydä keskusteluja Verohallinnon kanssa sääntelyn soveltamisesta. Suotavaa olisiikin lykätä voimaantuloa vuodelle eteenpäin, jotta niin viranomaiset kuin verovelvollisetkin voisivat ennakoida vaikutukset jo ennen sääntelyn voimaantuloa."</p>	<p>"Paitsi, että omistusrakenteiden seuranta voi muodostua hyvin monimutkaiseksi, huomionarvoista tässä on myös, että tasetettä varten konsernitaseen omavaraisuutta laskeva taho ei voi myöskään aukottomasti osoittaa sen velkojista julkisesti tai konsernin sisäisesti saatavilla olevien tietojen perusteella, ettei lainaan liittyisi HE-luonnoksessa kuvattuja omistus- tai etuhyteyshyönteitä.</p> <p>Monimutkaisemmaksi asian tekee myös se, että vaikka tarkastelussa ovat verovelvollisen itsensä yhteydet velkojan suuntaan, velka on voitu antaa mille tahansa konserniin kuuluvalle yhtiölle. Asiassa tulisi siis selvittää, ettei mikään vaadittavan suoran tai välillisen omistusehdityksen (10 % osuus pääomien, äänioikeuksien tai valtion) suhteessa verovelvolliseen (tai tähän etuhyteydestä olevaan tahoon) täyttävä taho on antanut lainaa millekään konserniyhtiölle."</p> <p>"-- Käytännössä tällöin täysin konsernin ulkopuoliset ja siitä riippumattomat omistusyhteydet voivat vaikuttaa ennakoimattomasti yksittäisen konserniyhtiön korkomenoihin. Mitä suuremmista ja monimutkaisemmista konsernirakenteista on kyse, sitä todennäköisempää on törmätä tilanteisiin, joissa käytävissä olevat tiedot eivät riitä osoittamaan aukottomasti, ettei konsernissa olisi tasevertailun näkökulmasta omaksi pääomaksi muodostuvaa velkaa. Tällöin verovelvollisen näkökulmasta todistustaikka muodostuu kohtuuttomaksi. Oma kysymyksensä lienee myös, kuinka tätä käytännössä valvottaisiin Verohallinnon toimesta, jos tietoa ei välttämättä ole saatavilla verovelvollisella itselleenkin.</p> <p>Sillä, että ehdotettua uutta sääntelyä sovelletaan myös erilaisiin etuhyteystilanteisiin, lienee tavoiteltu lähinnä sitä, ettei sääntelyä kiertettäisi omistusten ja lainanannon eriyttämisillä eri yhtiöihin. Etuhyteystilanteiden seurannan ja tunnistamisen vaikeus tekee kuitenkin tietyissä tapauksissa ehdotetun sääntelyn noudattamisen todella haastavaksi, ja asia tulisi ratkaista valmistelussa."</p>			
Finnwatch	<p><u>"Valitettavasti HE-luonnoksessa esitetyt muutokset eivät ratkaise tasevapautukseen liittyviä ongelmia, mistä johtuen tasevapautusta koskevaa muutoseistyttä on välttämätöntä korjata ennen lopullisen hallituksen esityksen antamista.</u></p> <p>Finnwatch pitää ensisijaisena ratkaisuna tasevapautuksesta luopumista. Toissijaisena vaihtoehtona tasevapautuksen käyttöä voitaisiin rajata tilanteissa, joissa omistajat ovat velkaantuneet konsernin. Lisäksi etuhyteystilanteiden korille tulisi säätää korkoraketta."</p> <p>"Tasevapautus vesittää korkovähennysrajoitusten tavoitteet mahdollistamalla verovälittelyn</p> <p>Korkovähennysrajoitusten tavoitteena on turvata Suomen veropohjaa estämällä rajat ylittävää voitonliikettä, joka on ollut yleisesti erityisesti erilaisissa pääomasijoitusrakenteissa. NK tasevapautus avaa kuitenkin yrityksille mahdollisuuden välittyä kokonaan korkovähennysrajoituksilta. Tasevapautus on todennetusti aiheuttanut veropohjan vuotoa ja mahdollistanut verovälittelyn sellaisissa tapauksissa, joissa konsernin omistajat ovat verosyistä rahoittaneet konsernin toimintaa mittavalla velkarahoituksella. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii sähkönsiirtoyhtiö Caruna, jonka rahoitusjärjestelyjä Finnwatch on tutkinut useaan otteeseen. Carunan tapauksessa konsernin omistajat ovat rahoittaneet konsernin toimintaa korkeakorkoisilla osakaslainoilla ja saaneet näin nostettua sijoituksensa tuoton vähennyskelpoisina korkoina verojen jälkeen maksettavien osinkojen sijaan. Tasevapautuksen vuoksi kaikki korot ovat olleet vähennyskelpoisia.</p> <p>Tasevapautus maksaa Suomelle pelkästään Carunan kohdalla 10 miljoonaa euroa vuodessa. Kokonaistasolla tasevapautuksen on HE-luonnoksessa arvioitu aiheuttavan Suomelle noin 36 miljoonan euron vuotuiset veromenetykset, joskin tuoreimman oikeuskäytännön oletetaan kasvattavan tasevapautuksen perusteella rajoituksilta vapautuvaa korkomäärää – ja sen seurauksena veromenetyksiä – tulevaisuudessa."</p>			<p>"Esitetyn sääntelymuutoksen vaikutusta kaikkiin relevantteihin tahoihin on mahdotonta arvioida HE-luonnoksen pohjalta, koska listaa tasevapautusta hyödyntäviä yhtiöistä on julkisesti saatavilla. Se, ettei uusi sääntely purisi lainkaan Carunaan, herättää kuitenkin huolen siitä, ettei nyt esitetyllä ratkaisulla pystytä tehokkaasti puuttamaan lainajärjestelyjen avulla tapahtuvaan verovälittelyyn ja sitä aiheuttavaan veropohjan vuotoon. Toisin sanoen esitetty sääntelymuutos ei ratkaise ongelmaa, johon sillä on tarkoitus puuttua.</p> <p>Esitetyn sääntelymuutoksen heikkouksiin lukeutuu lisäksi se, että ulosrajaus pohjautuisi edelleen pelkästään yrityksen pääomarakenteeseen eli oman pääoman ja vieraan pääoman suhteeseen. Yrityksen pääomarakenne on helposti muokattavissa eikä se aina edellytä sitä, että omistajat muuttaisivat yritykseen sijoittamansa oman pääoman ja velkaranhan suhdetta. -- pääomarakenteen muokkaaminen on mahdollista myös puhtaasti kirurgisilla keinoin erilaisia yritysjärjestelyjä hyödyntäen. Näin ollen esitetty sääntelyratkaisu on (nykytilanteen tavoin) kiertettävissä erilaisin pääomarakenteen muokkauksin. Toinen haaste tässä mallissa on se, ettei se puutu millään tapaa osakslainakorkojen tasoon, jolloin omistajan on myös mahdollista pientää velkarahoituksen määrää, mutta samanaikaisesti nostaa velan korkotasoa. Korkotason on toki edelleen oltava siirtolinnoittelusäännösten mukainen, mutta tämä jättää vielä todella paljon liikkumavaraa ja mahdollistaa hyvin korkeat osakslainakorot.</p> <p>-- pitää välttämättömänä, että sääntelyehdotusta muutetaan ennen varsinaisen hallituksen esityksen antamista."</p>	<p>"Tehokkaampia ratkaisuja löytyy, myös keskitetyn konsernirahoituksen mahdollistava</p> <p>-- tasevapautuksen poistoa tarkoituksenmukaisimpana ja tehokkaimpana toimenpiteenä ongelman ratkaisemiseksi. Tasevapautuksen poisto olisi säädäntötekniisesti yksinkertaisin ratkaisu ja puuttuisi varmasti kaikkiin tapauksiin, joissa tasevapautusta hyödynnetään verovälittelytarkoituksessa. Poisto myös yksinkertaistaisi korkovähennysrajoituksia merkittävästi ja vähentäisi konsernirahoituksen malli, jonka säilyttämiseen hallituksella näyttäisi olevan vahva tahto, ei ole millään tavalla välttämätön suomalaisille yrityksille. Konsernin rahoitus on mahdollista neuvotella keskitetysti myös useiden eri konserniyhtiöiden nimissä. Keskinäisillä takaus- ja vakuusjärjestelyillä muut lainaehdot on mahdollista neuvotella hyvin samanaikaisesti kuin mitä ne ovat tilanteessa, jossa lainanottajana yksittäinen konsernirahoituksesta vastaava yhtiö. Tätä näkemystä puoltaa myös se, että yli puolet EU-maista (ml. Ruotsi) on jättänyt tasevapautusta koskevan poikkeuksen säätämättä eli niissä korkovähennysrajoituksilta ei voi vältyä tasevapautuksen nojalla."</p> <p>"Mikäli mahdollisuus konsernirahoituksen kanavoimiseen yhden yhtiön kautta halutaan kuitenkin säilyttää, on sääntelylle huomattavasti parempia vaihtoehtoja kuin nyt ehdotettu muutos. Tasevapautuksen soveltamisen edellytyksenä tulee olla, ettei konserni ole allgaptalioitu sen omistajien toimesta korkeakorkoisilla osakslainoilla. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi siten, että tasevapautuksen ulkopuolelle rajataan yritykset, jotka kuuluvat merkittäviä osakslainakorkoja maksaviin konserneihin. Esimerkiksi Saksassa tasevapautuksen soveltamista on rajattu melko vastaavasti. Käytännössä yksinkertaisin toteutustapa lienee asettaa osakslainakorkojen määrälle yläraja tasevertailuun käytettävän konsernitiilinpäätöksen tasolla. Tällöin tasevapautusta ei voitaisi soveltaa, mikäli ylimääräistä konsernitiilinpäätöksessä esimerkiksi yli 10% nettokorkomenoista maksetaan suoraan tai välillisesti konsernin omistajille, joiden omistusosuus ylittää valitun omistusrajan. Omistusraja voisi olla esimerkiksi sama kuin HE-luonnokseen sisältyvässä esityksessä eli 10%."</p>

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Finnwatch				<p>"Esitetty muutos ei estä verovälttelyä – ei tehoa lainkaan esimerkiksi Carunan verojärjestelyihin</p> <p>HE-luonnoksella tasevapautusta esitetään muutettavaksi siten, että tasevertailua tehtäessä olennaisilta omistajilta (omistusosuus >10%) nostetut lainat katsottaisiin konsernitaseessa omaksi pääomaksi. Oikaisun seurauksena konsernitaseen oman pääoman suhde taseen loppusummaan vahvistuisi. Korjoja vähentävän erillisyyhtien taseeseen sillä ei puolestaan olisi vaikutusta. Muutoksen on ajateltu johtavan tilanteeseen, jossa näin oikaisun konsernitaseen oman pääoman suhde taseen loppusummaan muodostuu erillisyyhtien vastaavaa luku korkeammaksi eikä tasevapautuksen edellytykset siksi täytyisi osakaslainoilla velkautettujen konsernien kohdalla. Valitettavasti näin ei kuitenkaan aina tapahdu, koska konsernitaseen oman pääoman suhde taseen loppusummaan voi olla lähtötilanteesta huomattavasti matalampi kuin erillisyyhtien vastaava luku. Näin on esimerkiksi Carunan kohdalla:</p> <p>--</p> <p>Oikaisujen jälkeenkin konsernitaseen oman pääoman suhde taseen loppusummaan jäisi erillisyyhtien vastaavaa luku alhaisemmaksi tarkoitteen, ettei muutoksella olisi vaikutusta tasevapautuksen soveltumiseen Carunan kohdalla. Yhtiö saisi edelleen vähentää verotuksessa kaikki korkomenot siitä huolimatta, että iso osa korkomenoista kanavoitetaan (useamman ulkomaisen holdingyhtiön kautta) konsernin lopullisille omistajille."</p>	<p>"Edellä esitetty sääntelyratkaisu estäisi tehokkaasti tasevapautuksen hyödyntämisen tilanteissa, joissa koko konserni on velkaannutettu osakaslainoilla estämättä kuitenkaan keskitetyn konsernirahoituksen käyttöä. Se ei kuitenkaan puuttuisi lainkaan tapauksiin, joissa konsernirahoitus on keskitetty Irlantiin tai muuhun matalan yhteisöveron maahan Suomen verotuksesta välttymiseksi. Näin ollen voitonsiirto korkeiden verojen muodossa olisi edelleen mahdollista, jos osakaslainojen nettokorot eivät muodosta yli 10%:ia kaikista konsernin nettokorkomenoista. Tästä johtuen mallia tulisi täydentää korkeiden verojen tasoon puuttuvalla sääntelyllä. Etuhyteydessä olevalle taholle maksettujen korkeiden verojen tasolle tulisi siis asettaa katto, kuten esimerkiksi Ranskassa on tehty. Korkokatto olisi järjestyksessä sitä markkinakorkoihin eli määrittävä, kuinka paljon korkeampi etuhyteyden alaraja voi olla yleiseen korkotasoon tai yhtiön muille lainoittajille maksamiin korkoihin nähden. Korkokattoa korkeammalle asetettu etuhyteyden alaraja johtaisi etuhyteyden korkeiden vähennysvelvottomuuteen ja eväisi mahdollisuuden hyödyntää tasevapautusta.</p> <p>Yhdessä nämä kaksi rajasta – korkeiden määrälle ja korkotasolle asetettavat rajat – estäisivät tehokkaasti ulkomaille suuntautuvan voitonsiirron luomatta silti esteitä keskitetyn konsernirahoitusmallin jatkamiselle Suomessa."</p> <p>"Myös muita korkovähennysrajoitusten korjaustoimia tarvitaan</p> <p>Tasevapautus on yksi – joskaan ei ainoa – nykyisten korkovähennysrajoitusten olennaisista heikkouksista. Toisena keskeisenä heikkoutena voidaan pitää sitä, että korkovähennysten euromääräiset ylärajat ovat korkeat ja niitä tarkastellaan Suomessa erikseen jokaisen erillisyyhtien tasolla. Tämä mahdollistaa todella mittavat vähennykset isoissa konserneissa, joissa lainat kirjataan yksittäisten konserniyhtiöiden taseisiin. -- --</p> <p>Esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa kynnysarvoa sovelletaan konserniyhtiöiden yhteenlaskettuihin nettokorkomeroihin.</p> <p>-- vähäisiä korkomeroja koskevia euromääräisiä rajoja tulisi Suomessakin siirtää tarkastelemaan konsernitason tai vaihtoehtoisesti rajoja tulisi laskea nykyisestä. Vastaavasti myös prosentuaalisen nk, EBITD-rajain tasoa olisi syytä arvioida kriittisesti."</p>
Fingo ry	<p>"Hyvä, että hallitus haluaa korjata korkovähennysrajoituksiin sisältyvän niin kutsutun tasevapautussäännön puutteita. Lausunolle lähetetyssä HE-luonnoksessa esitetyt muutokset eivät kuitenkaan ratkaise tasevapautukseen liittyviä ongelmia riittävästi, joten muutosesitystä on tärkeää korjata."</p>			<p>"Aggressiiviseen verosuunnitteluun puuttuminen on osa kestävästä kehityksen Agenda2030-ohjelmaa. Sen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan niitä varoja, joita maailman maat menettävät aggressiivisen verosuunnittelun takia. Kyse on merkittävistä summista. Arvovaltasien FACTI-paneelin helmikuussa 2021 julkaisussa loppuraportissa esitetty arvio on 500–650 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa, ja siinä on huomioitu vain osa aggressiivisen verosuunnittelun keinoista. Eniten yritysten aggressiivisesta verosuunnittelusta kärsivät kehittyvät maat, jolle yhteisöverolla on muita maita suurempi merkitys julkisen sektorin rahoituksessa. Myös Suomen on tärkeää kestävästä kehityksen hengessä estää aggressiivisen verosuunnittelun mahdollistavat käytännöt kansallisessa lainsäädännössään."</p>	<p>"Ensisijaisena ratkaisuna tulisi olla tasevapautussäännöstä luopuminen. Monet asiantuntijat ovat tätä esittäneet. Heidän näkemyksensä pohjautuvat siihen, että säännöstä hyödynnetään alkuperäisen tarkoituksen vastaisesti aggressiivisessa verosuunnittelussa, josta aiheutuu Suomelle mittavia veromenetyksiä. Ruotsi ja yli puolet myös muista EU-maista ovat jättäneet tasevapautusta koskevan poikkeuksen säätämättä. Toissijaisena vaihtoehtona tasevapautuksen käyttöä voitaisiin rajata tilanteissa, joissa omistajat ovat velkaannuttaneet konsernin. Lisäksi myös muita korkovähennysrajoitusten korjaustoimia olisi tarpeellista tehdä. Eri ratkaisuvaihtoehtoja on tarkemmin eritelty Finnwatch ry:n lausunnossa."</p>
Keskuskauppakamari	<p>"Hallituksen esitysluonnoksen mukaan muutosten tavoitteena on muun muassa rajoittaa mahdollisuuksia siirtää tuloa Suomen verotusvallan ulkopuolelle hyödyntämällä korkorajoitussääntelyn tasevertailun perustavaa poikkeusta pääomasijoitus- ja muissa vastaavissa rakenteissa. Tiiviin veropohjan katsotaan mahdollistavan matalat verokannat ja tasapuolisen verotuksen. Keskuskauppakamari pitää tiivistä veropohjaa, matalia verokantoja ja tasapuolista verotusta tärkeinä tavoitteina."</p>				

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Keskuskauppakamari	<p>"Korkomenojen vähentämistä koskevat rajoitukset muodostavat poikkeuksen menojen laajalle vähennyskelpoisuudelle. Suomen korkovähennysrajoitukset ovat jo ennen nyt ehdotettua tasevapautuksen soveltamisen supistamista kireämmät kuin mitä direktiivi (EU) 2016/1164 edellyttäisi, ja mitä useissa EU-jäsenvaltioissa korkovähennysrajoituksista on säädetty. -- vertailumaita kireämmät korkovähennysrajoitukset voivat vaikuttaa Suomeen suuntuuvaan investointihalukkuuteen."</p>	<p>" -- katsoo ehdotetun sääntelymallin vastaavan lakimuutoksen tavoitetta ja mahdollistavan edelleen keskitetyn konsernirahoituksen. Keskuskauppakamari ehdottaa jatkovalmistelussa arvioitavaksi, voitaisiinko lakimuutoksen tavoitteet toteuttaa riittävästi tasolla soveltamalla ehdotettua korkeampaa, esimerkiksi 20 %:n omistusrajaa konsernitaseen oikaaisuun.</p> <p>Hallituksen esitysluonnoksen sivulla 24 todetaan, että mahdollisuutta hyödyntää tasevapautusta rajoitetaan tilanteissa, jossa konsernissa oleva velka on talolta, joka omistaa merkittävän osuuden konsernista. Ehdotetussa EVL 18 b §:n 5 momentissa kuitenkin säädettäisiin, että velkaa pidettäisiin omana pääomana silloin, kun se on saatu osapuolelta, joka omistaa välittömästi tai välillisesti vähintään kymmenen prosenttia verovelvollisesta tai siihen etuhytydessä olevasta tahosta. Tämä säännöstekstin muotoilu tarkoittaisi sitä, että ehdotettu velan konvertointi omaksi pääomaksi konsernitaseessa tasevertailua varten koskisi myös konsernin tytäryhtiöiden vähemmistöosakkaiden antamia lainoja. Tämä on ristiriidassa hallituksen esitysluonnoksen sivulla 24 todetun kanssa.</p> <p>Keskuskauppakamari pitää perusteltuna, että tasevapautuksen kiristys rajataan sellaisilta tahoilta saatuihin lainoihin, jotka omistavat merkittävän osuuden koko konsernista. Vähemmistöosakkaiden antamien lainojen sisällyttäminen taseoikaistun piiriin aiheuttaisi monissa konserneissa ylimääräistä työtä näiden vähemmistöosakkaiden tai niihin etuhytydessä olevien tahojen tunnistamiseen liittyen. Suomalaisella konserniyhtiöllä ei välttämättä ole tiedonsaantimahdollisuuksia yksittäisten ulkomaisten konserniyhtiöiden vähemmistöosakkaiden antamista lainoista. Tällaisiin yksittäisten tytäryhtiöiden vähemmistöosakkaiden antamiin lainoihin ei voine myöskään liittyä konsernitason verosuunnittelumahdollisuuksia, eikä hallitusohjelman kirjaus koske tällaisia tilanteita."</p>	<p>" -- Kirjanpidon ja verotuksen konserniäsitteet eroavat toisistaan. Tämä ilmenee korkovähennysrajoitusten osalta esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisusta KHO 2021:124, jossa korkein hallinto-oikeus tulkitsi vahvistetun konsernitaseen käsitettä korkovähennysrajoituksia sovellettaessa kirjanpidollisesta konsernitaseesta poiketen. KHO:n mukaan B Ky saattoi sinänsä laatia elinkeinotulon verotamisesta annetun lain 18 a §:n 3 momentissa tarkoitetun A Oy:n taseeseen nähden vertailukelpoisen konsernitaseen, vaikka tapauksessa B Ky ja sen omistamat kohdeyritykset eivät muodostaneet sellaista kirjanpidollista konsernia, jotta B Ky olisi ollut emoyhtiönä velvollinen laatimaan konsernitiilinpäätöksen. Toisaalta korkein hallinto-oikeus katsoi ratkaisussaan KHO:2018:2, että B Oyn laatima konsernitase oli alakonsernin tase, johon tasevertailua ei voitu omistus- ja rahoitusrakenne huomioon ottaen tehdä, vaikka B Oy oli konsernin ylin emoyhtiö, joka oli kirjanpitovelvollinen ja joka oli velvollinen laatimaan konsernitiilinpäätöksen.</p> <p>-- konsernitiilinpäätökselle asetettava tilintarkastusvaatimus tarkoittaa, että lakimuutoksen myötä verotuksen ja kirjanpidon konserniäsitettä yhtenäistettäisiin korkovähennysrajoitusten osalta, ja konsernitaseella tarkoitettaisiin EVL 18 a §:n ja EVL 18 b §:n säännöksiä sovellettaessa kirjanpidollisen konsernin laaksäisestä tiilinpäätöstä. Tämä vastaisi direktiivin (EU) 2016/1164 4 artiklan 8 kohtaa, jonka mukaan tätä artikkelia sovellettaessa liikekirjanpidollinen konserni muodustuu kaikista yksiköistä, jotka on täysimääräisesti sisällytetty kansainvälisten tiilinpäätösstandardien tai jäsenvaltion kansallisen tiilinpäätösjärjestelmän mukaisesti laadittuihin konsernitiilinpäätöksiin. Muutos täsmentäisi lain nykyistä sanamuotoa, jonka perusteella korkein hallinto-oikeus katsoi ratkaisussa KHO 2021:124, että EVL 18 a §:n 3 momentissa tarkoitettuun vertailukelpoiseen konsernitaseeseen voitiin konsolidoida yhtiöitä liikekirjanpidollisesta konsernitaseesta poikkeavalla tavalla, ja jonka perusteella toisaalta liikekirjanpidollisen konsernin konsernitase ei ratkaisussa KHO 2018:2 ollut kelpvollinen tasevertailun perustaksi."</p>		
	<p>"Keskuskauppakamari pitää hallituksen esitysluonnoksen lähtökohtaa tasevapausäännöksen säilyttämisestä oikeana. On tärkeää, että tasevapautus mahdollistaa keskitetyn konsernirahoituksen myös muutoksen jälkeen."</p>				
			<p>"KHO:n ratkaisu KHO 2018:2 koski vuotta 2017 ja ratkaisu KHO 2021:124 vuosia 2017 ja 2018, jolloin direktiivin (EU) 2016/1164 myötä säädetty muutokset eivät olleet vielä voimassa. Keskuskauppakamarin tiedossa ei ole, että KHO olisi antanut ratkaisua konsernitiilinpäätöksen käsitteen tulkinnasta vuodesta 2019 lähtien sovellettuja korkovähennysrajoitusten osalta direktiivissä (EU) 2016/1164 annettu määritelmä huomioon ottaen. Oikeus- ja verotuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi Keskuskauppakamari pitää perusteltuna, että konsernitiilinpäätöksen käsitettä täsmennetään laissa ja lain esitöissä nyt ehdotetulla tavalla, jotta laista käy ilmi, että konsernitaseella tarkoitetaan kirjanpidollisen konsernin vahvistettua ja tilintarkastettua tasetta. Keskuskauppakamari toteaa, että konsernitaseen määritelmän sitominen kirjanpidolliseen konsernitiilinpäätökseen direktiivissä tarkoitetulla tavalla tasapuolistaa verotusta ja vähentää verosuunnittelun mahdollisuuksia."</p>		
	<p>"Hallituksen esitysluonnoksessa ei ole käsitelty joukkovelkakirjoja. -- yhtiöllä ei välttämättä ole tietoa eikä edes mahdollisuutta saada tietoa liikkeeseen laskemiensa joukkovelkakirjojen haljijoista ainakaan silloin, kun kysy on arvopaperimarkkina- ja arvopapereista.</p> <p>Keskuskauppakamari ehdottaa jatkovalmistelussa harkittavaksi, tulisiko joukkovelkakirjat jättää ehdotetun taseoikaistun ulkopuolelle."</p>	<p>"Keskuskauppakamari pitää tilintarkastusvaatimuksen säätämistä tehokkaana tapana varmistaa, että tasevertailussa käytettävään konsernitaseeseen on täysimääräisesti sisällytetty ne yksiköt, joiden konsolidointia kansainväliset tiilinpäätösstandardit tai jäsenvaltion kansallinen kirjanpitosäätely edellyttää.</p> <p>Keskuskauppakamarin käsityksen mukaan tilintarkastusvaatimus ei lisää konsernin hallinnollista taakkaa, sillä lisäksiiteinen konsernitiilinpäätös on lähtökohtaisesti tilintarkastettava. Kirjanpitolaissa tarkoitettu kirjanpitovelvollisen yhteisön laatiman konsernitiilinpäätöksen tilintarkastuksesta säädetään tilintarkastuslain 3 luvun 2 §:n 1 momentissa.</p> <p>Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään tilintarkastusvelvollisuutta myös tasevertailun perusteena olevalle verovelvollisen tiilinpäätökselle. Keskuskauppakamari toteaa, että tämä velvoite voisi olla yksittäistapauksissa hankala esimerkiksi ulkomaisen yhtiön suomalaiselle sivuliikkeelle, jonka Suomen verotusta varten laatimaa tuloslaskelmaa ja tasetta ei välttämättä tarvitse tilintarkastaa.</p> <p>Keskuskauppakamari katsoo, ettei verovelvollisen tiilinpäätöksen tilintarkastukselle ole vastavaa oikeus- ja verotuskäytäntä selkeyttävää ja yhtenäistävää tarvetta kuin konsernitiilinpäätöksen tilintarkastukselle, joten tilintarkastusvelvollisuutta verovelvollisen tiilinpäätökselle ei tulisi säätää."</p>			

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tiilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Pohjolan Voima Oyj	<p>"Tasevertailun mahdollisuus on säilytettävä"</p> <p>Luonnoksessa esitetty tasevertailun perustava poikkeus ei suoraan koske Pohjolan Voiman tyyppistä yhtiötä, joka toimii kotimaassa ja on suomalaisten yritysten omistama. Pidämme tärkeänä, että mahdollisuus tasevertailun perustuvan poikkeukseen säilyy tulevassa esityksessä ja voimaan tulevassa laissa. Pohjolan Voima toimii energia-alalla, jonka toiminta on pääomavaltaisa ja energian tuotantolaitoksia, joita käytetään vuosikymmeniä, on käytännössä mahdotonta rakentaa pelkistään oman pääoman ehtoisella rahoituksella. Tämän vuoksi vieraan pääoman kustannukset nousevat selkeästi korkeammiksi kuin valtaosalla yrityksiä ja nykyisen lain raja-arvot maksimikorkokustannuksille ylittyvät."</p>		<p>"Tiilintarkastusvaatimus lisää kustannuksia"</p> <p>Luonnoksessa esitetään vaatimukseksi, että tasevertailua hyödynnettäessä tasevertailun perusteena olevien vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen taseen ja vahvistetun konsernitilinpäätöksen mukaisen konsernitaseen tulisi olla tiilintarkastettuja. Koska laissa on jo tällä hetkellä vaatimus, että vertailtujen taseiden tulee olla saman kirjanpitosäännösten mukaan laadittuja, tarkoittaa tämä sitä, että jatkossa erillisyhtiön, joka haluaa tasevertailua hyödyntää, tulisi laatia erillisyhtiön tilinpäätös suurimmassa osassa tapauksia IFRS-säännösten mukaisesti. Tämä puolestaan tulee lisäämään näiden yhtiöiden kustannuksia, koska Suomessa yleisesti erillisyhtiöiden tilinpäätökset laaditaan kirjanpitolaian vaatimusten mukaisesti."</p>		
Pääomasijoittajat ry	<p>"Ehdotus liittyy kansainvälisen veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun vastaisiin toimiin, joiden tehostaminen on lähtökohtaisesti kannatettavaa ja perusteltua."</p> <p>"Hyvässä hallinnossa noudatetaan suhteellisuusperiaatetta, jonka mukaan julkisen vallan edellyttämän toimen on oltava oikeassa suhteessa sillä tavoiteltuun päämäärään. Hyvä verojärjestelmä perustuu kilpailuneutraalisuudelle. Ajatuksena on, että valtion on pitäisi ohjata millaisiin sopimussuhteisiin yksilöt järjestävät keskinäiset varallisuussuhteensa. Kun sallitaan mahdollisimman monet eri sopimustavat, edistetään innovaatioita ja parannetaan talouden tehokkuutta. On vaikea nähdä perustetta sille, miksi korkokulut olisivat vähennyskelpoisia kun esimerkiksi eläkeyhtiö omistaa suoraan pörssiyhtiön osakkeita ja velkakirjoja, mutta samaan aikaan jos eläkeyhtiö sijoittaa pääomarahastoon ja sen kautta omistaa portfolioyhtiön osakkeita ja velkakirjoja, korkokulut olisivatkin vähennyskeltottomia (kaksinkertainen verotus). Tälle ei ole mitään yhteiskunnan kokonaisedun kannalta perustettua syytä. Siksi lainsäätäjän tulisi ennenmoin kohdella pörssi sijoituksia ja pääomasijoituksia neutraalisti. -- "</p>	<p>"10%:n raja liian matala"</p> <p>EVL 18b §:n 5 momenttiin lisätyt uudet konsernitaseen oikaisu lainoilla, joiden antaja on yli 10% osakkeenomistaja, on asetettu perusteelta liian tiukaksi. On tavanomaista, että esimerkiksi suomalaiset eläkeyhtiöt voivat omistaa pörssiyhtiöiden osakkeita samalla kun ne omistavat niiden yritysainaloja. Esimerkiksi Iinarinen omistaa yli 15% Nurminen Logistics Oyj:stä ja yli 12% SRV Oyj:stä.</p> <p>Tiukennus ei tällaisena osu yksin lakimuutoksen tavoitteiden kanssa. Rajan tulisi olla 25%, joka olisi yhdenmukainen esimerkiksi väliyhtiölain kanssa."</p>	<p>"-- Jos suomalaisilta pääomarahastoilta vaaditaan turhien konsernitason tietojen toimittamista, kyse on vain verotusta varten edellytetyistä ylimääräisistä hallinnollisista taakasta.</p> <p>Suomalaisille pääomarahastoille tulisi olla riittävää tuotantaa konsernituloslaskelma ja konsernitase. Muut konsernitilinpäätöksen osat -- rahoituslaskelma ja liitetiedot -- eivät tuo mitään lisäarvoa siihen tarkasteluun, onko yksittäisen portfolioyhtiön omavaraisuus korkeampi kuin konsernin. Ise asiassa pelkkä konsernitaseen laatiminen olisi riittävää tähän.</p> <p>-- Tällä perusteella pääomarahastoilta ei saisi edellyttää pitkään jatkuneissa kaupallisissa käytännöissä vakiintuneeseen tapaan verrattuna ylimääräistä konserniraportointia pelkkää verotusta varten samaan aikaan kun pörssi yhtiöllä ei edellytetä mitään lisätoimia nykytilaan verrattuna."</p> <p>"Ehdotamme, että viitaukset tiilintarkastettuun konsernitaseeseen poistetaan lopullisesta laista. Lain ainoa oleellinen aineellinen edellytys on se, että välilyhytön omavaraisuusasteen on näytettävä olevan korkeampi kuin konsernin. Tämän selvittämiseksi ei pidä asettaa muutosvaatimusta vaan selvitys on voitava antaa laaditun konsernitaseen ja esim. tiilintarkastajan lausunnon ja muun soveltuvan näytön avulla, jonka näytön arvioivat ensin veroviranomaiset ja viime kädessä hallintotuomioistuimet."</p>	<p>"Sääntelyn vaikutuksista kotimaisiin pääomasijoitusrahastoihin ja startup- ja kasvuyhtiöiden rahoituksen saatavuuteen lausumme seuraavaa:</p> <p>Suomalaiset pääomasijoitusrahastot ovat tavallisimmin kommandiittiyhtiöitä. Rahastoihin on vakiintuneesti katsottu soveltuvan KPL 6:3:n poikkeus -- kun rahaston omistukset kohdeyhtiöissä on tehty siinä tarkoituksessa, että kohdeyhtiöt luovutetaan niiden kehittämisen jälkeen edelleen, ei yhdistelypakkoa ole.</p> <p>Suomalaisten pääomasijoittajien omistamat kohdeyhtiöt ovat useilta eri toimialoilta eikä niillä ole operatiivista yhteyttä keskenään. Esimerkiksi yhdessä rahastossa voi olla kotisivousta, kone- ja laitevuokrausta, kodinturvapalveluja, ohjelmistoja, taloushallinnon palveluja, käytettyjen autojen kauppa, sisäleikkipisteitä ja maälämpöratkaisuja tarjoavia yhtiöitä. Näiden yhtiöiden tulosten ja taseiden yhdistäminen konserniksi ei tarjoa mitään olennaista lisää niiden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta saatavaan tietoon, jos niistä tehtäisiin tiilintarkastettu konsernitilinpäätös. -- "</p>	<p>"Nyt kun KHO:n ennakkotapauksen KHO:2021:124 myötä on selvää, että myös kommandiittiyhtiörahaston tasolla laadittu konsernitase on hyväksyttävä tasevapautuksen pohjaksi, laista on myös poistettava "vahvistamisen" edellytys, joka terminologisesti liittyy vain osakeyhtiölaikin ja osuuskuntalakiin."</p>
RAKLI ry	<p>"Suomi tarvitsee kansainvälistä pääomaa infrastruktuurihankkeiden sekä sote-uudistuksen edellyttämien kiinteistöjen rahoitukseen. Edellytyksenä kansainvälisille sijoituksille on vakaa toimintaympäristö. RAKLI pitää haitallisina kaikkia toimenpiteitä, jotka lisäävät kansainvälisten kiinteistö- ja infrastruktuursijoittajien Suomeen kohdistuvien sijoitusten verotusta ja sitä kautta heikentävät Suomen kiinteistö- ja infrastruktuuri markkinan houkuttelevuutta kansainvälisten sijoittajien silmissä."</p>			<p>"Ehdotetut muutokset tasevertailun perustuvan poikkeuksen soveltamisedellytyksissä aiheuttavat kaksinkertaisen verotuksen riskin suomalaisiin kiinteistöihin ja infrastruktuuriyhtiöihin sijoittaneille kansainvälisille sijoittajille. Muutokset vaikuttaisivat suoraan markkinan likviditeettiin ja sitä kautta negatiivisesti erityisesti infrastruktuuriyhtiöiden hinnoitteluun Suomessa. Negatiiviset vaikutukset ulottuisivat myös mm. eläkeyhtiöiden taseisiin ja sitä kautta ne heikentäisivät työeläkejärjestelmän rahoituspohjaa."</p>	
STK ry	<p>"Mikäli merkittävät omistajataho rahoittaa konsernia, niin sen laina katsottaisiin oman pääoman kaltaiseksi sijoitukseksi eikä lainaksi. Tämä kiristäisi hieman tasevapautuksen käyttämättömyyttä mutta jättäisi edelleen mahdollisuuden aggressiiviseen verosuunnitteluun. -- "</p> <p>Tasevapautus tulisiikin poistaa kokonaan, jotta verovälitely vähentyisi."</p>	<p>"Esityksessä oleva omistuksen raja, 10 %, on aivan liian korkea, jotta se toimisi aggressiivista verosuunnittelua estävällä tavalla."</p>			

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry	<p>"Esitys ei välttämättä puutu veron kiertämiseen tai aggressiiviseen verosuunnitteluun"</p> <p>"... – Jos tasevapautukseen liittyviä ongelmatilanteita tarkastellaan puhtaasti omistusrakenteiden näkökulmasta, esitetyt elinkeinoverolain muutokset ja kymmenen prosentin omistusosuusraja ovat perusteltuja."</p>	<p>"Yksittäisinä huomioina todettakoon, että esitysluonnos sisältää epäselviä kohtia. Luonnos ei anna tarkkaa vastausta siihen, miten kymmenen prosentin omistusosuus lasketaan erityisesti välillisen omistuksen tilanteissa. Perusteluissa ei myöskään käsitellä sitä, tehdäänkö suhdelukujen vertailu verolain vai kirjanpitosäännösten mukaisesti, vaikka aikaisempi käytäntö viittaa tulkintaan, jossa vertailu tehdään nimenomaisesti kirjanpitosäännösten kautta. Luonnos ei myöskään tarkastele riittävästi esimerkiksi erilaisten osakeosajojen vaikutusta omistusosuuden laskemiseen."</p>	<p>"Lakin ehdotetaan lisättäväksi vaatimus siitä, että tasevertailun perusteena olevien verovelvollisen tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen tulisi olla tilintarkastettuja. Muutos on merkityksellinen ja perusteltu.</p> <p>... – verovelvollisilla on jo nyt usein tarve tehdä kaksi eri tilinpäätöstä, jotta heillä on mahdollisuus hyödyntää tasevapautusta. Tämä realisoituu esimerkiksi tilanteissa, jossa konsernitiilinpäätös tehdään IFRS-standardin mukaisesti ja tytäryhtiön on myös tehtävä IFRS-standardin mukainen tilinpäätös Suomen kirjanpitoikäytöjen mukaisen tilinpäätöksen lisäksi tasevapautuksen saadakseen."</p>	<p>"Huomiona voitaisiin, että hallituksen esityksen luonnos ei toimi halutulla tavalla aikapitalisoinnin tilanteissa, jossa etuhyteyslainojen ja -korkojen määrä on huomattava. Lisäksi on huomioitava, että pääomarakenteeseen ja tätä kautta taseeseen on mahdollista tehdä muutoksia esimerkiksi kirjanpidon arvostusratkaisuiden kautta."</p>	<p>"Nykyisen sääntelyn sanamuodon myötä on jäänyt epäselväksi, mikä taho voi laatia vertailukepoisen taseen. Oikeuskäytäntö on selkeyttänyt tulkintaa jonkin verran. – oikeuskäytännössä ei ole hyväksytty epätarkoituksenmukaisia tilanteita, joissa esimerkiksi alakonsernin tasolla laadittu tase olisi hyväksyttävä tasevapautuksen pohjaksi. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu KHO:2021:124 osalta todettakoon, että ratkaisu jätti jossain määrin epäselväksi, olisiko kommandiittiyhtiön laatima tase katsottava vertailukepoiseksi konsernitaseeksi. KHO:n mukaan ratkaisussa esillä olleissa tilanteissa <i>B Ky saattoi sinänsä laatia elinkeinotulon verotamislain 18 a §:n 3 momentissa tarkoitettua A Oy:n taseeseen nähden vertailukepoisen konsernitaseen.</i>"</p>
	<p>"Lopuksi todettakoon, että tasevapautuksen tarkoitus on mahdollistaa keskitetyn konsernirahoituksen käyttö. Tasevapautusta ei kuitenkaan voida pitää välttämättömänä verojärjestelmän osana, jotta tämä tavoite on mahdollista saavuttaa. Tasevapautukseen liittyy monia tulkintangelmia, jonka on osoittanut viime vuosien oikeuskäytäntö ja nyt käsillä oleva hallituksen esityksen luonnos. SAK:n näkemyksen mukaan on mahdollista luoda keskitetyn konsernirahoituksen mahdollistava malli, joka ei sisällä tasevapautusta."</p>		<p>"Nykyinen sääntely on aiheuttanut haastavia tulkintatilanteita. Verohallinnon tehtävä ei ole ensisijaisesti tulitaseiden oikeellisuutta tai muuntotaseen sisältämien muutosten oikeellisuutta. Ei myöskään ole tarkoituksenmukaista, että nämä tulkintatilanteet tulevat eteen vasta esimerkiksi verotarkastusvaiheessa. Näin ollen tilintarkastuksen edellytys tilinpäätökselle ja konsernitiilinpäätökselle on perusteltu."</p>	<p>"Etuyhteyslainojen ja -korkojen roolia harkittava</p> <p>Aluksi todettakoon, että hallituksen esityksen luonnossa erilaisia sääntelyvaihtoehtoja tai niiden vaikutuksia ei ole tutkittu riittävän kattavasti. SAK:n näkemyksen mukaan on ensisijaisesti tarkasteltava sitä, minkälaisella sääntelyllä esityksen tavoitteet täyttyvät parhaiten. Ilman kattavampaa vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointia on hankalaa arvioida, kuinka vaikuttava esitetty sääntely on pääomasijoitus- ja muiden vastaavien rakenteiden näkökulmasta. Vuonna 2019 tasevapautusta hyödynsi 64 yhtiötä ja arvioita niiden yhtiöiden vähennykselvottomat nettokorkeudet olisivat vuoden 2022 tasossa noin 180 miljoonaa euroa. Tasevapautuksen fiskaalinen merkitys on suuri suhteessa niiden yhtiöiden määrään, jotka vapautusta hyödyntävät. On perusteltua olettaa, että esitetyn sääntelyn ulkopuolelle jäisi yhtiöitä esityksen tavoitteiden vastaisesti. Tämä on mahdollista esimerkiksi tilanteissa, jossa konsernin etuhyteyslainat ja -korot ovat huomattavat."</p>	<p>"Edellä selostetut näkökohdat huomioiden on mahdollista, että esitysluonnos ei onnistu ehkäisemään kaikkea tasevapautukseen liittyvää veron kiertämistä tai aggressiivista verosuunnittelua halutulla tavalla. Jos tarkoituksena on keinokestoisten omistusrakenteiden lisäksi vaikuttaa etuhyteyslainoihin- ja - korkoihin, on perusteltua tarkastella niiden rajoittamista.</p> <p>Esimerkiksi Saksassa tasevertailuun perustuvaa vapautusta ei sovelleta, jos konserniyhtiö on saanut etuhyteydessä olevia yhtiöitä lainoja ja lainojen korot ovat yli kymmenen prosenttia velallisen korkomenoista. Etuhyteyslainalla tarkoitetaan lainaa yhtiön ja siitä vähintään 25 prosenttia omistavan tahon välillä. Lisäksi Saksassa on käytössä euronääräinen rajotus; korkovähennysoikeus sovelletaan kaikkiin nettokorkomenoihin, jos nettokorkomenot ovat vuodessa yli kolme miljoonaa euroa. SAK:n näkemyksen mukaan vastaavaa mallia ja sen vaikutusta tasevapautuksen perusteettomaan käyttöön olisi tullut tarkastella esityksessä tarkemmin."</p>
				<p>"Esitysluonnossa on puutteita, sääntelyvaihtoehtoja ei arvioitu riittävästi tarkasti</p> <p>Esityksessä on todettu, <i>hallitus tulee arvioimaan, ovatko edellä mainitut toimenpiteet riittävän tehokkaita estämään tulojen siirtämisen Suomen verotusvallan ulkopuolelle korkarajoitussääntelyn tasevertailuun perustuvaa poikkeusta hyödyntämällä pääomasijoitus- ja muissa vastaavissa rakenteissa.</i> Lisäksi todetaan, että <i>hallitus on valmis antamaan tätä koskevat tarvittavat lisäehdotukset.</i></p> <p>Kirjaus ja tässä lausunnossa aikaisemmin esitetyt huomiot osoittavat, että luonnos ei ole täysin kattavasti arvioinut erilaisia toteuttamisvaihtoehtoja tai teettämättä riittäviä vaikutusarviointia. Lisäksi kirjaus osoittaa, että esityksen puutteet koskien aggressiiviseen verosuunnitteluun ehkäisemistä ovat ainakin jossain määrin tiedossa etukäteen."</p>	
Suomen Asianajajaliitto	<p>"... – HE-luonnoksessa arvioidaan ehdotetun sääntelyn tuovan mukanaan uudenlaisia tulkintakysymyksiä. Jo voimassa olevaa sääntelyä on voitu pitää hyvin tulkinnanvaraisena, mikä käy ilmi myös lukuisista keskusverolautakunnan ja korkeimman hallinto-oikeuden antamista ratkaisuksista. Verotuksen ennustettavuus on osa oikeusvarmuuden periaatetta, eikä epävarmuutta tule lisätä uusilla tulkinnanvaraisilla säännöksillä."</p>	<p>"... – 10 prosentin omistusosuuden raja on asetettu perusteetta liian alhaiseksi, eikä se tällaisenaan tue lakimuutoksen tavoitteita. On tavanomaista, että suomalaiset eläkeyhtiöt omistavat julkisesti noteeratujen yhtiöiden osakkeita samalla, kun ne omistavat yhtiöiden yritysainoja. Esimerkiksi Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistus Nurminen Logistics Oy:stä on yli 15 prosenttia ja SRV Oy:stä yli 12 prosenttia. Ehdotetulla säännöksellä voi olla merkittävä vaikutus myös puhtaasti kotimaisiin yhtiöihin ja omistusrakenteisiin.</p> <p>... – tulisiko rajan olla korkeammalla, jotta sääntelyn piiriin ei tulisi tahattomasti kotimaisia tilanteita."</p>	<p>"Hyvässä hallinnossa tulee noudattaa suhteellisuusperiaatetta, jonka mukaan julkisen vallan edellyttämän toimen on oltava oikeassa suhteessa sillä tavoiteltuun päämäärään. Lisäksi hyvä verojärjestelmä perustuu kilpailueuroliteille, jonka ajatuksena on, että valtion ei pitäisi ohjata millaisiin sopimussuhteisiin työt järjestävät keskinäiset varallisuusasiansa. Sallimalla erilaiset tavat sopimussuhteiden järjestämiseksi edistetään innovaatioita ja parannetaan talouden tehokkuutta. ... – mikäli tasevertailussa käytettävään vahvistetun tilinpäätöksen ja vahvistetun konsernitiilinpäätöksen tulisi jatkossa olla myös tilintarkastettuja, tulisi tästä verovelvolliselle merkittäviä hallinnollisia ja verotuksellisia vaikutuksia."</p> <p>"Kun huomioidaan EVL 18 b §:n 1 kohdan 4 momentin ehdotettu lisäys, tulisi tasevertailuun soveltamiseksi aiemmin kirjanpitolain (30.12.1997/1336) mukaan laadittu erillisyhtiön tilinpäätös vahvistaa ja tilintarkastaa IFRS-standardien mukaan, mikäli konsernitiilinpäätös olisi laadittu IFRS-standardeja noudattaen. Tästä seuraisi mm. se, ettei erillisyhtiö lähtökohtaisesti voisi antaa konserniavustuslain (21.11.1986/825) mukaisia konserniavustusta, ja tällä voisi olla verovelvolliselle merkittäviä verotuksellisia vaikutuksia."</p>	<p>"... – ehdotetuilla lakimuutoksilla on jäljempänä esitetyn perusteen merkittävä vaikutus myös kotimaisiin pääomasijoitus – ja muihin vastaaviin rakenteisiin."</p> <p>"HE-luonnoksessa myös todetaan, että riski siitä, että korkovähennysoikeuksella olisi kielteisiä vaikutuksia investointeihin lisääntyisi hieman entisestä. Tämänkin vuoksi tasettivapautus on syytä säilyttää laissa, koska se aluperäisen tarkoituksensa mukaisesti mahdollistaa konsernien keskitetyn rahoituksen hankinnan. Tasettiin liittyvät tulkintangemat olisi kuitenkin oikeusvarmuuden parantamiseksi korjattava, kuten esitämme jäljempänä lausunnossamme."</p>	<p>"Lisäksi, kun korkeimman hallinto-oikeuden ennakkokannotton KHO:2021:124 myötä on selvää, että kommandiittiyhtiömuotoisen pääomarahaston tasolla laadittu konsernitase on hyväksyttävä tasevapautuksen pohjaksi, laista on poistettava "vahvistamisen" edellytys, joka terminologisesti liittyy vain osakeyhtiöläisiin ja osuuskuntaläisiin."</p>

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tiilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Suomen Asianajajaliitto			<p>" -- vahvistettu ja tiilintarkastettu tiilinpäätös laaditaan lähtökohtaisesti kaupallisia tarpeita varten, eikä yhtiöllä voi tästä käytännön syyttäkään olla samanaikaisesti kahden eri standardin mukaan laadittua, vahvistettua ja tiilintarkastettua tiilinpäätöstä rinnakkain. Näin ollen ei voida pitää perustettuna, että verovelvollisen tulisi tehdä valinta sovellettavien tiilinpäätösstandardien välillä ainoastaan verotuksen toimittamista ja tasevertailun suorittamista varten.</p> <p>Lisäksi esimerkiksi suomalaiset pääomarahastot ovat tavallisimmin kommandiittiyhtiömuotoisia rahastajia, joihin on vakintuoneesti katsottu soveltuvan kirjanpitolain (30.12.1997/1336) 6 luvun 3 §:n mukainen poikkeus tytäryhtiön tiilinpäätöksen yhdistelemisvelvollisuudesta, kun rahaston omistukset portfolioyhtiöissä on tehty siinä tarkoituksessa, että portfolioyhtiöt luovutetaan niiden kehittämisen jälkeen edelleen. Portfolioyhtiöt ovat usein useilta eri toimialoilta eikä yhtiöillä ole operatiivista yhteyttä keskenään. Näiden eri toimialoilta toimivien yhtiöiden tulosten ja taseiden yhdistäminen konsernitiilinpäätökseksi ei tarjoa olennaista lisää niiden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta saatavaan tietoon. Mikäli suomalaisilta pääomarahastoilta vaaditaan ylimääräisten konsernitason tietojen toimittamista, kyse on vain verotuksen toimittamista varten edellytystä ylimääräisestä hallinnollisesta taakasta."</p> <p>" -- viittaukset tiilintarkastettuun tiilinpäätökseen ja konsernitiilinpäätökseen tulisi poistaa lopullisesta laista. Lain alinoa oleellinen aineellinen edellytys on se, että velallisyhtiön oman pääoman suhde taseen loppusummaan on näytettävä olevan yhtä korkea tai korkeampi kuin vastaava konsernin suhdelu. Tasevertailun suorittamiseksi ja kyseisen suhdeluvun tarkasteluun tulisi olla riittävä laatia konsernitase, joka on laadittu saman kirjanpitostandardin mukaisesti kuin verovelvollisen tase tai vastaavasti tulisi olla riittävä laatia verovelvollisen tase konsernitaseen kanssa saman kirjanpitostandardin mukaisesti. Muiden tiilinpäätöksen osien, kuten tuloslaskelman, rahoituslaskelman tai liitetietojen ei voida katsoa tuovan lisäarvoa tasevertailun suorittamiseen.</p> <p>Tasevertailun soveltamista varten tehtävän selvityksen antamiselle ei tule asettaa muotovaatimusta, vaan se tulisi voida antaa laaditun konsernitaseen ja esimerkiksi tiilintarkastajan lausunnon ja muun soveltuvan näytön avulla. Näytön arvioivat ensi sijassa veroviranomaiset ja viime kädessä hallintotuomioistuimet."</p>		
Suomen Tiilintarkastajat ry			<p>" -- huomiota ehdotettavaan 18 b §:n 1 momentin 4) kohtaan ehdotettaviin muutoksiin. -- -- -- lain sanamuoto jättää epäselväksi, miten säännös suhteutuu yhtiön virallisen tiilinpäätöksen lakisääteiseen tiilintarkastukseen.</p> <p>Toiseksi ST pitää sääntelyä terminologisesti epäselvänä siltä osin, kun säännöksessä käytetään termiä "vahvistettu tiilinpäätös/ vahvistettu konsernitase", mikä viittaa terminä yhtiökohtelliseen tiilinpäätöksen vahvistamiseen. Kuitenkin ymmärryksemme mukaan ja voimassa olevaan elinkeinoverolakiin liittyen annetun valtiovarainvaliokunnan mietinnön (VaVM 21/2018 vp) mukaan, jos yhtiön tase ja säännöksessä tarkoitettu konsernitase on laadittu EVL 18 b §:n 5 momentin mukaan eri menetelmiä käyttäen, yhtiö voi antaa uudelleen laaditusta taseesta oman vakuutuksensa, eikä vahvistamisella näin ollen ole tarkoitettu viitata yhtiökohtelliseen tiilinpäätöksen vahvistamiseen."</p>		

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tiilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Suomen Verosiantuntijat ry.	<p>"Korkovähennysrajoitussäännösten soveltamiseen on liittynyt merkittävää tulkinnanvaraisuutta. Osin tämä ilmenee myös hallituksen esitysluonnoksen kohdassa 2.3.1 mainitusta tasetestistä koskevasta laajasta oikeuskäytännöstä. --> korkovähennysrajoitussäännösten muutoshankkeen yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomiota säännösten selkeyteen, jotta vastaavilta tulkintameriisyyksiltä vällyttäisiin."</p>	<p>"--> ehdotettu 10 prosentin omistusraja on liian alhainen ja johtaa vertailutaseen oikaisuihin myös tilanteissa, joissa ei mitään osin ole kyse korkotulojen kanavoimisesta Suomen verotusvallan ulkopuolelle. Tällaisia tilanteita olisivat käytännössä esimerkiksi tilanteet, joissa suomalainen institutionaalinen sijoittaja omistaa suomalaisen konsernin emoyhtiön osakkeista yli 10 prosenttia ja samalla omistaa emoyhtiön liikkeeseen laskemia yritysainoja.</p> <p>Jotta vertailutaseen oikaisu kohdistuisi säännöksen tavoitteiden mukaisesti, SVA ehdottaa, että vertailutaseen oikaisuun soveltamiskynnyksenä oleva omistusyhteys nostettaisiin 10 prosentin sijasta 25 prosenttiin ja lisäksi edellytettäisiin, että kyseiselle taholle suoritettavien korkojen määrä olisi vähintään 25 prosenttia velallisyhtiön korkomenoista."</p>	<p>"--> tasevertailun perusteena olevalle konsernitaseelle ei tule asettaa muita muotovaatimuksia kuin sellaiset, jotka ovat säännöksen tarkoituksen toteuttamiseksi merkityksellisiä. Tasevapautussäännöksen tarkoituksena on mahdollistaa korkomenojen vähentäminen verovelvoitteen selvityksen perusteella silloin, jos yksittäisessä yrityksessä oman pääoman osuus taseen loppusummasta on vähintään samalla tasolla kuin koko konsernissa. Tasevapautussäännöksellä on pyrytty muun muassa lieventämään korkovähennysrajoitusten vaikutuksia keskitettyyn konsernirahoitukseen (HE 146/2012). Tästä syystä pelkän konsernitaseen lausimisen tulisi olla riittävä tasevertailun perustuvan vapautuksen soveltamiseksi. Tasevertailun kannalta esimerkiksi konsernituloslaskelmalla, rahoituslaskelmalla tai konsernitaseen liitetiedoilla ei ole merkitystä."</p> <p>"SVA pitää erityisen ongelmallisena EVL 18 b §:n 1 momentin 4 kohtaan hallituksen esityksessä ehdotettua lisäystä <i>tilintarkastetusta</i> ja vahvistetusta tilinpäätöksestä ottaen huomioon EVL 18 b §:n 5 momentti ja siten eri tilinpäätösstandardien käyttäminen konsernissa ja erillisyyhtiössä. Kansainvälisen IFRS-konsernin suomalaisen FIN GAAP-tytäryhtiön olisi ehdotuksen perusteella jatkossa tehtävä tilintarkastettu ja vahvistettu IFRS-tilinpäätös, jotta erillisyyhtiö voisi tasetestistä soveltaa. Tämä taas aiheuttaisi ongelmia muun muassa poistoeron tekemiseen verotuksessa ja konserniavustusten sallittavuuteen, sillä Verohallinnon ohjeen "Konserniavustus" (ks. kohta 4.2) mukaan IFRS-tilinpäätöksessä liiketapahtumat tulee kirjata niiden oikean taloudellisen luonteen mukaisesti, minkä vuoksi KonsAvL 5 §:n edellytys ei yleensä täyty yhtiöillä, jotka tekevät tilinpäätöksensä IFRS-säännösten mukaisesti."</p> <p>"Suomalaiset pääomarahastot ovat tyypillisesti kommandiittiyhtiöitä. Rahastoihin on vakintuneesti katsottu soveltuvan kirjanpitolain (30.12.1997/1336) ("KPL") 6:3 §:n poik-keus – kun rahaston omistukset portfolioyhtiössä on hankittu siinä tarkoituksessa, että portfolioyhtiöt luovutetaan niiden kehittämisen jälkeen edelleen, ei yhdistelypakkoa ole. Suomalaisen pääomasijoittajien omistamat portfolioyhtiöt ovat useilta eri toimialoilta eikä niillä ole operatiivista yhteyttä keskenään. Tällaisten yhtiöiden tulosten ja taseiden yhdistäminen konserniksi ei tarjoa mitään olennaista lisää niiden taloudellisesta asemasta saatavaan tietoon, jos niistä tehtäisiin tilintarkastettu konsernitiilinpäätös. Jos suomalaisilta pääomarahastoilta vaaditaan tarpeettomien konsernitason tietojen toimittamista, kyse on ainoastaan verotusta varten edellytetystä ylimääräisestä hallinnollisesta taakasta.</p> <p>Esimerkiksi suomalaisille pääomarahastoille tulisi tasevertailun kannalta olla riittävä tuottaa konsernitase. Muut konsernitiilinpäätöksen osat – konsernitiilinpäätös, rahoituslaskelma ja liitetiedot – eivät tuo mitään lisäarvoa tasevertailun kannalta merkitykselliseen tarkasteluun, onko yksittäisen portfolioyhtiön omavaraisuus korkeampi kuin konsernin."</p>		<p>"Esitysluonnoksessa on esitetty esimerkiksi tilanteista, jossa vertailutasetta oikaistaan (s. 38). SVA pitää soveltamisesimerkin sisällyttämistä hallituksen esitykseen tarkoituksenmukaisena.</p> <p>--> hallituksen esitykseen tulisi sisällyttää soveltamisesimerkkejä myös muista tilanteista, joiden tulkintaan voidaan aikaisemman oikeuskäytännön perusteella ennakoida liittyvän mahdollisia erimielisyyksiä. Tällaisia tilanteita voidaan arvioida liittyvän ainakin seuraaviin pääomarahastorakenteisiin: (a) omaksi pääomaksi katsottava laina on rakenteessa ylimmällä kirjanpitoalustan mukaisista määräysvaltaa käyttävältä pääomarahastolta, joka omistaa velallisyhtiön, ja (b) omaksi pääomaksi kat-soittava laina on rakenteessa ylimmältä kirjanpitoalustan mukaiselta määräysvaltaa käyttävältä taholta (esimerkiksi vastuunomainen yhtiömiös), joka omistaa osan pääomarahastosta, joka puolestaan omistaa velallisyhtiön."</p>

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Suomen Verোসiantuntijat r.y.			<p>"SVA:n edellä esiintuomat ongelmat korostavat sitä, että näytölle omavaraisuusteesta ei tule asettaa mitään muotovaatimuksia. Lain soveltamisen kannalta ainoa oleellinen aineellinen edellytys on se, että velallisyhtiön omavaraisuustason on näytettävä olevan korkeampi kuin konsernin. Sanomattakin on selvää, että omavaraisuusaste tulee laskea sovellettavan kirjanpitostandardin mukaan, mutta <i>tilintarkastamisen ja vahvistamisen</i> muotoa ei saisi edellyttää. Näyttönä siitä, että omavaraisuus on laskettu oikein, voidaan huomioida tietenkin esimerkiksi tilintarkastajan lausunto tai muu soveltuva näyttö. Suomen prosessioluokassa vallitseva periaate on vapaa todistusharkinta ja sitä voidaan hyvin soveltaa tässäkin tilanteessa.</p> <p>KHO:n ennakkotapauksen KHO:2021:124 myötä on selvää, että myös kommandiittiyrityshaston tasolla laadittu konsernitase on hyväksyttävä tasevapautuksen pohjaksi. Korkovähennyusrajoitussäännöksiä tulee poistaa myös edellytys konsernitiilinpäätöksen "vahvistamisesta" edellytys, koska se terminologisesti liittyy ainoastaan osakeyhtiölaikiin ja osuuskuntalakiin."</p>		
Suomen Yrittäjät ry	<p>"Esituksen tavoitetta rajoittaa mahdollisuuksia siirtää tuloa Suomen verotusvallan ulkopuolelle hyödyntämällä korkorajoitussäätelyn tasevertailun perustuvaa poikkeusta pääomasijoitus- ja muissa vastaavissa rakenteissa voidaan lähtökohtaisesti pitää kannatettavana."</p>	<p>"On tavanomaista, että esimerkiksi suomalaiset eläkeyhtiöt voivat omistaa pörssiyhtiöiden osakkeita samalla, kun ne omistavat kyseisten yhtiöiden yritysainioita. Näkemyksemme mukaan merkittävän omistuksen rajan määrittäminen tulisi toteuttaa siten, ettei sääntelyn piiriin tulisi tahattomasti kotimaisia tilanteita. Suomen Yrittäjät esittää, että jatkovalmistelussa tarvetta korottaa omistussuudelle asetettavaa rajaa ehdotetusta arvioitaisiin tarkoin.</p> <p>Kiinnitämme huomiota ehdotettuun rajaan 10 prosentin omistuksesta, sillä näkemyksemme mukaan ehdotetulla säännöksellä voi olla vaikutusta myös puhtaasti kotimaisiin yhtiöihin ja omistusrakenteisiin. Ehdotettu sääntely ei tällöin vastaisi sääntelylle asetettuja tavoitteita."</p>			
Verohallinto	<p>"Ehdotettujen muutosten taustalla olevia tavoitteita voidaan pitää hyvinä ja tarkoituksenmukaisina. Verohallinto pitää esitettyjä muutoksia suurimmaksi osaksi hyvinä ja, toimeenpanokelpoisina sekä osittain tavoitteita toteuttavana. Esitetyt säännösmuutokset tekevät korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevasta sääntelystä aiempaa monimutkaisemman kokonaisuuden, joka on omiaan lisäämään hallinnollista taakkaa. Esitetyt säännösmuutokset ja niiden perustelut jättävät myös tiettyä soveltamisedellytyksiin ja vaikutuksiin liittyviä kysymyksiä jäljempänä kerrotulla tavalla tulokannanvaraisiksi tai epäselviksi."</p>	<p>"Luonnoksen perusteella jää epäselväksi, millä tavalla säännöksessä tarkoitettujen välillisen 10 %:n omistuksen suuruus on tarkoitus laskea. Hallituksen esityksen perusteissa on tarpeen tuoda esille, laskettaanko omistus esimerkiksi suhteellisesti kertomalla jokaisen portaan osuus pääomasta, tai äänioikeuksiin tai oikeudesta voittoon kuten EVL 18 b §:n 2 momentin 3-5 kohta sovellettaessa ja otetaanko esimerkiksi huomioon vain sellaiset omistukset, joiden suuruus on vähintään 10 prosenttia."</p>	<p><u>"Tiilinpäätöksen tilintarkastamista koskeva edellytys"</u></p> <p>EVL 18 b §:n 1 momentin 4 kohtaan ehdotetun tilintarkastusta koskevan vaatimuksen osalta ehdotetuista säännöksistä ja sen perusteista jää epäselväksi, millä tavoin ehdotetun lisäyksen on tarkoitus konkreettisesti vaikuttaa konsernitiilinpäätöksen hyväksyttävyyteen tasevertailun perustaksi. Perusteluista jää paikoin käsitys, että tilintarkastusvaatimus vaikuttaisi mahdollisesti jollain tavoin välillisesti siihen, mikä taho pystyy laatimaan säännöksessä tarkoitettua konsernitiilinpäätöksen. Säännöksistä ja sen perusteista tulisi käydä täsmällisesti ja nykyistä laajemmin ilmi, millaisia välittömiä tai välillisiä vaikutuksia tilintarkastusvelvollisuudella olisi tasevapautuksen edellytysten arvioinnissa ja mihin tämä perustuisi. Lisäksi olisi tarkoituksenmukaista tuoda esille, mikäli tilintarkastuskertomuksen sisällöllä on tarkoitettu olevan vaikutusta siihen, millainen ja mikä taho laatima konsernitiilinpäätös voitaisiin hyväksyä tasevertailua koskevan poikkeuksen perustaksi."</p>	<p>"Tasevertailun perustana olevan konsernitaseen oikeistaminen</p> <p>---</p> <p>Ehdotetun sääntelyn tavoitteena on rajoittaa mahdollisuuksia siirtää tuloa Suomen verotusvallan ulkopuolelle hyödyntämällä korkorajoitussäätelytasevertailun perustuvaa poikkeusta pääomasijoitus- ja muissa vastaavissa rakenteissa. Ehdotettu muutos toteuttaa osittain tätä tavoitetta, mutta vaikuttaa siltä, että muutoksille asetetut tavoitteet eivät välttämättä kaikilta osin toteudu ehdotetun sääntelyn perusteella, kun huomioidaan erilaiset moniportaiset omistusrakenteet, rahoitusjärjestelyjen monivaiheisuus, erilaisten oman ja vieraan pääoman ehtoisten rahoitusvälineiden käyttäminen sekä esimerkiksi ns. hybridirahoituksen käyttäminen."</p>	<p>"hallituksen esityksen perusteluissa olisi tarpeen olla useampia säännöksen soveltamista havainnollistavia esimerkkejä etenkin tasevertailua koskevan poikkeuksen muutosten soveltamisen osalta. Tällaisia voisivat olla muun muassa esimerkit erilaisista tilanteista laskettaessa säännöksen edellyttämän määräysvallan ja etuyhteyden täytymistä tai esimerkit säännöksen tarkoitettaman velkasuhteen muodostumisesta."</p>

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tiilitarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Verohallinto		<p>"Säännös edellyttää vähintään kymmenen prosentin osuutta verovelvollisen tai siihen etuyhteydessä olevan pääomasta, äänioikeuksista tai voitosta. Lopullisessa hallituksen esityksessä olisi tarpeellista mahdollisuuksien mukaan täsmentää, millä tavoin 10 %:n osuus lasketaan tilanteessa, jossa yhteisöllä on erilaisia osakesarjoja ja eri osakkeiden osuudet pääomaan, äänioikeuteen tai voittoon vaihtelevat toisistaan. Lisäksi hallituksen esityksen perusteluissa olisi tarpeen harkita täsmennettäväksi, mitä tarkoitetaan "osuudella pääomasta" esimerkiksi tilanteessa, jossa osakeyhtiöllä ei ole lainkaan osakepääomaa. Säännös ei myöskään sanamuodon mukaan koske nimenomaisesti tilannetta, jossa osapuoli omistaa toisen osapuolen osakkeista tai osuuksista 10 %. Ehdotettua säännöistä olisi tähtä osin perusteltua täsmentää, jotta erillisten osakesarjojen tai osuuksien osalta vaadittu omistusoosuuden laskeminen olisi lähtökohtaisesti yksinkertaisempaa. Samalla varmistettaisiin, että säännöksen tavoite toteutuisi mahdollisimman kattavasti. Ehdotetun säännöksen sanamuodon perusteella sen soveltamisalan ulkopuolelle vaikuttaisi jäävän myös tilanne, jossa velkojalla ja siihen etuyhteydessä olevalla taholla on yhdessä vähintään säännöksen tarkoittama 10 %:n omistus verovelvollisesta tai siihen etuyhteydessä olevasta tahosta. Säännöksen sanamuodon perusteella vaikuttaa myös, että 10 %:n omistus tulee olla joko verovelvollisesta tai siihen etuyhteydessä olevasta tahosta, eikä näitä omistuksia lasketa yhteen. Mikäli tarkoitus on ollut edellä kuvattu, olisi asia selkeyden vuoksi hyvä nimenomaisesti mainita hallituksen esityksen perusteluissa. Mikäli taas omistukset on ollut tarkoitus laskea yhteen, tulisi säännöksen sanamuotojen muuttamista harkita. Mikäli säännöstä näin muutettaisiin, olisi tässä yhteydessä tarpeen huomioida myös se, että säännös ei saisi kuitenkaan ilmeisesti johtaa 10 %:n omistusraja laskettaessa joidenkin omistusten huomiointiin useampaan kertaan."</p>	<p>"Tiilitarkastusta koskevaan edellytykseen liittyen hallituksen esityksen perusteluissa olisi hyvä tuoda myös muutoin täsmällisesti esille se, mitä edellytyksiä nykyäänely, sillä osin kuin sitä ei ole tarkoitettu muuttaa, asettaa tasevertailun perustaksi hyväksyttävältä konsernitiilinpäätökseltä. Hallituksen esityksen perusteluista jää jossain määrin epäselväksi se, mitä vahvistetulla konsernitiilinpäätöksellä nykytilassa tarkoitetaan ja millaisissa tilanteissa tasevertailun perustaksi voidaan mahdollisesti hyväksyä vain tasevapautuksen edellytysten arviointia varten laadittava konsernitiilinpäätös ja -tase. Perusteluissa olisi myös tarpeen selkeästi todeta, millä osin nykytilaa on tarkoitus ehdotetuilla säännöksillä muuttaa."</p> <p>" -- Hallituksen esitysluonnoksen perusteella jää käsitys, että tiilitarkastusvelvollisuus koskee myös näitä niin sanottuja konvertoituja tiilinpäätöksiä (taseita). Jotta asia ei jäisi epäselväksi, olisi sitä tarpeen hallituksen esityksen perusteluissa täsmentää ja tässä yhteydessä tuoda esille se, voisiko näissä tilanteissa syntyä velvoite siitä, että sekä alkuperäinen että konvertoitu tiilinpäätös tulee tiilitarkastaa. Perusteluista ei myöskään ilmene, tulisiko myös EVL 18 b §:n 5 momentin mukainen oikaisu jollakin tavoin hyväksyttävä jollakin taholla. Tiilitarkastusvelvollisuuden laajuuteen tulisi näiden selkkeiden johdosta ottaa selkeästi ja täsmällisesti kantaa lopullisessa hallituksen esityksessä tulkintaongelmien välttämiseksi."</p>		
	<p>"Ehdotetun EVL 18 b §:n 5 momentin 5. virkkeen sanamuodosta tai perusteluista ei ilmene, kategorisoidaanko säännöstä sovellettaessa velka ja oma pääoma soveltaan kirjanpito- vai verosäännöksiä. Voimassa olevassa soveltamiskäytännössä on katsottu, että tarkasteltaessa yhtiön taseen ja konsernitaseen suhdelukuja verrataan kirjanpidon oman pääoman suhdetta taseen loppusummaan siten kuin ne määritellään tiilinpäätöksessä kirjanpidon säännösten mukaan. Huomioiden tasevapautuksen aiempi soveltamiskäytäntö on tarkoitus ilmeisesti ollut, että säännöstä sovellettaessa noudatetaan kirjanpidon käsitteistöä sen osalta, mikä taseen eristä on omaa ja mikä vierasta pääomaa. Tätä voidaan pitää tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Mikäli asia on näin, olisi tämä hyvä tuoda selkeästi esille hallituksen esityksen perusteluissa."</p>	<p>"Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjapäätöksessään KHO 2021:124 todennut, että tasevapautuksen perustana olevan konsernitaseen tulee sisältää täydelliseen, esimerkiksi rahoituslaskelman ja liitteet sisältävään konsernitiilinpäätökseen. Päätöksen johdosta herää kysymys, tuleeko voimassa olevan EVL 18 b §:n 5 momentin viimeisen virkkeen perusteella tehtävä konvertoitu tase olla osa kokonaan uudelleen laadittua, täydellistä konsernitiilinpäätöstä vai ovatko taseen hyväksyttävyyteen liittyvät edellytykset täitä osin jollakin tavoin erilaiset kuin konversion pohjana olevan tiilinpäätöksen osalta. Asiaan olisi tarpeen ottaa kantaa nyt kysymyksessä olevan hallituksen esityksen valmistelun yhteydessä ja tehdä asian johdosta mahdollisesti tarvittavat muutokset pykäliin ja/tai asiaa selkiyttävät maininnat hallituksen esityksen perusteluihin."</p>			

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Verohallinto		<p>"Ehdotetun säännöksen sanamuodon mukaan konsernitaseessa olevaa velkaa pidetään säännöksessä tarkoitettujen edellytysten täyttyessä omana pääomana tasevertailua tehtäessä. Säännöksen sanamuodon ja perusteluiden johdosta vaikuttaa siltä, että säännöstä sovellettaessa muunnetaan säännöksen tarkoitamalla tavalla kaikkien konsernitilinpäätökseen sisällytettävien yhtiöiden säännöksessä mainituilta velkojilta saamat velat omaksi pääomaksi, eikä muunto koskisi esimerkiksi ainoastaan konsernitaseen laatijan saamia velkoja. Merkitystä ei näin ollen olisi siltä, minkä konserniyhtiön saamasta velasta olisi kyse. Jottei asia jäisi verotuskäytännössä tehtävien tulkintojen varaan, olisi asiaa tarpeellista täsmentää lopullisen hallituksen esityksen perusteluissa ja mahdollisesti myös säännöksen sanamuodossa."</p> <p>"Säännöksen sanamuodosta ja perusteluista tai perustelujen osalta jää vaikutelma, että säännöksen soveltamisen kannalta merkitystä ei ole sillä, mihin tarkoitukseen konsernitaseella näkyvät, säännöksessä tarkoitettujen muunnon kohteena olevia velkoja käytetään. Jotta lain tarkoitus ei jäisi täältä osin epäselväksi, olisi asiaan hyvä ottaa lopullisessa hallituksen esityksessä nimenomaisesti kantaa."</p> <p>" – – Nyt valmistella olevan hallituksen esityksen perusteluissa olisi tärkeää tuoda korostetusti esille säännöksen soveltamisen edellytyksenä oleva verovelvollisen selvittämisvelvollisuus etenkin, kun muutosten johdosta tasevapautuksen edellytysten selvittäminen vaatii esimerkiksi tarkkaa ja yksityiskohtaista tietoa omistus- ja rahoitusrakenteista sen konsernin osalta, johon tasevapautusta vaativa verovelvollinen kuuluu."</p>			
Veronmaksajain Keskusliitto ry	"Veronmaksajain Keskusliitto pitää perusteltuina ehdotetun sääntelyn taustalla olevia tavoitteita Suomen verotusvallan turvaamisesta. Ehdotettu tiukempi sääntely ei saa kuitenkaan aiheuttaa tarpeettomia negatiivisia vaikutuksia puhtaasti kotimaisiin yhtiöihin ja omistusrakenteisiin."	"Veronmaksajain Keskusliitto ei vastusta tasevapautuksen soveltamisen rajoittamista nykyisestä. Ehdotettu 10 prosentin omistussuuden raja voi kuitenkin olla tarpeettoman tiukka lakimuutoksella tavoiteltaviin päämääriin nähden. Jotta uusi sääntely ei aiheuttaisi epätoivottavia vaikutuksia kotimaisille yhtiöille, Veronmaksajain keskusliitto esittää, että rajaa nostetaan."			
Yritysverotuksen professori Juha Lindgren	<p>"Kansainvälisen verokiertämisen estämistä koskevat toimet ovat tärkeitä ja kannatettavia. Fiskaalinen tuotto ja sen merkitys verolainsäädännön muutosten taustalla on kuitenkin olta yksiselitteinen ja kiistan kaikkissa verolainsäädännön uudistamista koskeissa toimissa. Voimakkaita ideologiset ja poliittiset tavoitteet on pohdittava tarkoin niiden toteutettavuuden, vaikutusarvioinnin sekä verojärjestelmän kokonaisuuden, selkeyden ja jatkuvuuden näkökulmasta."</p> <p>"Kokonaisuutena muutettavaksi ehdotettu sääntely perustuu sisämarkkinoiden toimintaan suoraan vaikuttavien veron kiertämisen käytönten torjuntaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta annettuun direktiiviin (EU) 2016/1164. Voimassa olevalla sääntelyllä on siten vahva kytkentä myös OECD:n BEPS-toimenpidesuunnitelmaan. Ennen direktiivin implementointia voimassa olleet korkojen vähentämisrajoitussäännökset tulivat voimaan 1.1.2014. Siten esimerkiksi nyt ehdotettu niin sanottu tasevapautusta koskevan säännöksen on määrä muuttua jo kolmannen kerran alle kymmenen vuoden aikana. Vaikka veronkiertämistä ja aggressiivista verosuunnittelua koskeva sääntely on tarpeen ja kannatettava, hyvin verojärjestelmän ja verotuksen ennakoitavuuden näkökulmasta tilanne ei ole toivottava."</p>	<p>"ATAD:in 3 artiklan mukaan direktiivi muodostaa sääntelyn vähimmäistason. Se jättää kansalliselle lainsäätäjälle mahdollisuuden säännellä tiukemmin muun muassa korkojen vähennysrajoitusta koskien. Jatkokysymykset voivat kuitenkin liittyä esimerkiksi siihen, ovatko nyt luonnoksessa esitetyt muutokset muotoon linjassa direktiivin sääntelyn kanssa ja voidaanko rajat yllätyksiin tilanteisiin kohdistuva tavoite toteuttaa EU-oikeudelliset edellytykset huomioiden ottaen huomioon hyväksyttävällä tavalla.</p> <p>Esitetty vieraan pääoman katsominen omaksi pääomaksi ja 10 %:n raja tuovat uuden elementin korkovähennysrajoituksen ja tasevapautuksen rakenteeseen. Alemmin oman ja vieraan pääoman uudelleen luonnehdintaa / määrittelyä koskeva kysymyksenasettelu on ollut esillä siirtohinnoittelua koskevan VML 31 §:n tulkinna ja viranomaisen käyttämän tulkinnan osittain eriyttäen oikeuskäytännössä toimimattomaksi ratkaisuksi kyseistä säännöstä on esitetty muutettavaksi kahdesti. Ehdotettu 10 %:n raja noudattaa emo-tytäryhtiödirektiivin mukaisia omistussuhdetta, mikä johtaa kysymään, voiko sillä nähdä olevan vaikutus tulkintaan ja kokonaisuuteen sekä tuliko se ottaa muutoksessa huomioon."</p>		<p>"Luonnoksessa ehdotetaan korkojen vähentämistä koskevan rajoituksen soveltamisalaa muuttamista eri tavoin. Muutosten keskeiset ongelmat liittyvät verotuksen ennakoitavuuteen. Yhtenä luonnoksen lähtökohtana voidaan pitää käyttyä julkista keskustelua, jonka yhteydessä esitetyt arvot ovat ongelmallisia ja vaikeasti todennettavia. Esillä olleet väitteet kymmenien tai jopa satojen miljoonien menetettyjen yhteisöverotulojen määristä ovat esimerkiksi kansanedustajille poliittisesti varsin vaikeasti käsiteltäviä sekä niiden kohtaaminen että relevanssin näkökulmasta. Väitteiden arvioiminen, saati kyseenalaistaminen voi johtaa pohtijan kannalta ei-toivottuun leimaan, jos ei sen perusteeksi ole virallisia, yleisesti hyväksytyjä arvioita käytettävissä. Sen vuoksi lainmuutosta koskevan luonnoksen yhteydessä esitettävän vaikutusarvioinnin merkitys korostuu. Se tulisi perustella mahdollisimman laajoin laskelmin sekä ottaa huomioon niin staattiset kuin dynaamiset ja käyttäytymisvaikutukset. Vain VM:n puolueettomien laskelmin perustuen myös poliittinen jatkokeskustelu voi pysyä oikealla perustalla eikä poliittisten päättäjien tarvitse pohtia tapauskohtaisesti heille esitettyjen kysymysten perusteena olevien laskelmin oikeellisuutta."</p>	<p>"Ehdotettu lain sanamuoto kattanee tasevertailun osalta myös täysin kansalliset tilanteet, vaikka lainsäätäjän tarkoituksen sekä esitystä edeltäneen julkisen keskustelun tavoitteena on ollut rajat ylittävien aggressiivisten verosuunnittelumahdollisuuksien estäminen. Viitaten VML 31 §:n uudistamista koskevaan lausuntoon on tässäkin yhtäläisyydessä syytä pohtia sitä, että esimerkiksi Veronsajain oikeudenvaihtoyksikön vaihtokissa ja muutoksenhakutoimistointen ratkaisussa tulee noudattaa myös kansallisissa tilanteissa lain sanamuotoa, vaikka se ei ehkä vastaisikään lainsäätäjän alkuperäistä tarkoitusta. Tämä vaikutus voi realisoiutua vielä vuosia myöhemmin kuten muualla verolainsäädännössä on nähty."</p> <p>"Kansainvälinen vertailu on ollut tasevertailusäännöksen osalta ongelmallinen. Kuten luonnoksessa esitetystä käy ilmi, tasevertailua ei ole implementoitu kaikissa jäsenmaissa osaksi sääntelyä. Toisaalta sääntelyn lähtökohdat voivat erota sen mukaan, miten voimassa ollut rajoitus on muotoiltu ja mitkä ovat olleet sen lähtökohdat esimerkiksi suhteessa alkuperäisiin."</p>

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
	<p>"Edellä esitetyn nojalla ei liene perusteltua kulkea kansainvälisesti veronkristyksen eturintamassa ja viestiä siitä vähimmäistasoa kireämmin muutoksin, jos ne eivät ole tarkoin kohdennettuja ja selkeästi perusteltuja. Muutosten vaikutuksia on tärkeää seurata edelleen, jolloin lainsäätäjälle voi syntyä valmius ja peruste tehdä muutoksia myös verotusta huojentavaan suuntaan. Näin on toimittu myös alkuperäisen EVL 18 a §:n säätämisaikavälillä (HE 146/2012)."</p>			<p>"Esitettyjen muutosten vaikutusarviointit</p> <p>Edellä esitetyistä uudistuksista lähtökohdista johtuen luonnoksessa esitetyn vaikutusarvioinnin merkitys korostuu. Poliittisen päätöksenteon vauhdittamiseksi esitetyt kansalaisjärjestöarviot on hyvä saattaa lainvalmistelun yhteydessä saatuaun tietoon perustuvan tarkasteluun. Vastavaatko niiden rajaukset nyt esitetyjä muutoksia? Eivätkö nyt esitetyt muutokset ole riittäviä esitettyjen vaatimusten näkökulmasta vai ovatko esitetyt vaatimukset perusteltua kyseenalaistettavissa? Mille tasolle uudistuksen staattisia vaikutuksia koskevia laskelmia päädytään? Kytetäänkö dynaamiset ja käyttäytymisvaikutukset ottamaan riittävästi huomioon? Voidaanko luonnoksessa esitetyn vaikutusarvioinnin perusteella tuottaa sellaiset laskelmat, jotka antavat riittävän perustan jatkoarviointia ja muutoksen seuranta varten?</p> <p>Tarkastelu kohdistuu tässä yhteydessä erityisesti tasevertailusäännöstä koskevaan muutokseen sekä muutosten yhteisvaikutukseen. Luonnoksessa esitetty tasevertailusäännöstä koskeva fiskaalisten vaikutusten staattinen arviointi perustuu yhdistöiden vuoden 2019 korotettuihin ja verovelvoitusten esittämiin vaatimuksiin (ilmeisesti ei verotuspäätöksiin). Näistä premissistä päädytään arvioon 12 miljoonan euron fiskaalisesta tuotosta, jonka kohdistuminen rahasto-omisteisiin ja muihin yrityksiin perustuu niin ikään oletuksiin</p> <p>Viitaten oikeuskäytäntöön (s. 26 lienee merkintävirhe ratkaisujen yksilöinnissä) ja Verohallinnon tietoihin mainittuun summaan lisätään arvioperusteisesti 6 miljoonaa euroa, jolloin kokonaisuutena muodostuu 18 miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä on esillä myös arvio muutoksen aiheuttamista uusista tulintaongelmista sekä mahdollisista vaikutuksista investointilukkuuteen."</p>	<p>"Lopuksi</p> <p>Julkisessa keskustelussa on tuotu mielikuva aktiivisesta veron välittämästä korkojen vähennysrajoituksen, tasevapauksien sekä kansainvälisten omistussijastelujen avulla. Tämän osoittava tieto on ennen kaikkea viranomaisen ja siten lainsäätäjän saatavissa.</p> <p>Vuonna 2014 voimaan tulleen sääntelyn osalta Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) tutkimuksen "Responses to an Interest Barrier: Empirical Evidence VATT Working Papers 90" tekijöiden mukaan yritysten ei havaittu muuttaneen korkovähennysrajoituksen vuoksi käyttäytymistään rajoituksen kiertämismielessä eivätkä tekijät havainneet uudistuksella olevan mitään haitallisia vaikutuksia (tiedote 27.6.2017).</p> <p>Tutkittua tietoa päinvastaisista muutoksista ei kansalaisjärjestöjen esityksiä lukuun ottamatta liene esitetty. Sen vuoksi hallituksen esitysluonnoksen informaatio on keskeisellä sijalla. On tärkeää, että aggressiiviseen verosuunnitteluun ja veron kiertämiseen puututaan riittävästi riittävin lainsäädännöllisin keinoin. Toisaalta lain muutosten tulee olla oikeassa suhteessa ja oikein kohdennettuja esille tuleviin, lainsäätäjän todentamien ilmiöihin nähden.</p> <p>--"</p>
<p>Yritysverotuksen professori Juha Lindgren</p>				<p>"Muutosten yhteenlaskettu vaikutus fiskaaliseen tuottoon näyttäisi päätyvän lähes 10 miljoonan euron lisäykseen. Siinä suhteessa luonnoksessa esitetyn vaikutusarvioinnin selkeyttä ja uskottavuutta heikentää vaikutusarvioinnin lopussa esitetty viittaus, jonka mukaan</p> <p>"Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaisesti kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan nettomääräisesti. Muutokset yhteisöveron tuottoon kompensoitaisiin kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla. Yhteisöveron jako-osuuksien muuttamisesta annetaan erillinen esitys."</p> <p>Mikäli muutokset johtavat yhteisöveron tuoton kasvuun, ei tarvetta kuntatalouden kompensaation pitäisi syntyä?"</p> <p>"Vaikutusten arviointi on ymmärrettävästi varsin vaikea tehtävä, vaikka luonnoksessa ei ole edes pyritty ottamaan huomioon muutosten dynaamisia ja käyttäytymisvaikutuksia. Hallituksen esitysluonnos osoittaa kuitenkin jo tällä arviointimallilla sen, että julkisessa keskustelussa esitetyt väitteet yrityskohtaisesta kymmenen miljoonan tasolle nousevasta verovälittelystä ja fiskaalisten yhteisöveromenetysten kymmenien, saati satojen miljoonien tasosta voidaan eivätkö kohtaa luonnoksessa esitetyt ja ne tulisi perustellusti kyseenalaistaa."</p>	

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
<p>Professori Reijo Knuutinen</p>	<p>"Tuloverojärjestelmä niin meillä kuin muualakin perustuu nettovoittojen (tai nettotulojen) verottamiseen. Korot on rinnastettu kuluihin, eli ne ovat lähtökohaltaan vähennyskelpoisia.</p> <p>Suomessa korkomenot ovat historiallisesti olleet erityisen laajasti vähennyskelpoisia. Monissa valtioissa on jo pitkään ollut erilaisia säännöksiä, jotka suoraan tai epäsuorasti rajoittavat sen tyyppistä verosuunnittelua, jolla vieraan pääoman rahoituksen muotoa ja korkoa hyväksikäytetään liiketoiminnan voitto voiti siirtää verotusalueen ulkopuolelle. Suomessa tällainen sääntely toteutettiin suhteellisen myöhään: korkorajoitussäännöstä on sovellettu ensimmäisen kerran vuodelta 2014 toimitettavassa verotuksessa.</p> <p>Vaikka eri valtioiden järjestelmissä on ollut alikapitalisaatiotilanteita (vieraan pääoman ylisuuri hyödyntäminen verotuksellista systä) koskevaa sääntelyä, niin edelleen OECD:n ja G20-valtioiden BEPS-hankkeen yhteydessä todettiin:</p> <p>"The use of third party and related party interest is perhaps one of the most simple of the profit-shifting techniques available in international tax planning. The fluidity and fungibility of money makes it a relatively simple exercise to adjust the mix of debt and equity in a controlled entity."¹</p> <p>BEPS-hankkeen puitteissa ja yleisemminkin ollaan kuitenkin varsin yksimielisiä siitä, että voitoista pitää maksaa verot siihen valtioon, jossa se on tehty."</p> <p>---</p> <p>Yleisesti oikeudellisen sääntelyn yksi klassinen ongelma on se, miten toteuttaa sääntely siten, että se koskee sitä tapausten piiriä, jota tavoitellaan, mutta ei tarpeettomasti tätä laajemmin. Englannin kielenen käsittepari <i>"underinclusive/overinclusive"</i> kuvaa tätä ehkä suoraviivaisemmin. Korot ovat merkittävä verosuunnitteluväline, joiden vähennysoikeuden rajoittaminen on perusteltua. Samalla verosääntelyssä tulisi huolehtia siitä, että niiden vähentämistä ei tarpeettomasti rajoteta <i>"bona fide"</i> -tapauksissa", jos tällainen ilmaisu tässä yhteydessä sallitaan."</p> <p>"Suomen korkovähennysrajoituksessa on tasevertailuun perustuva poikkeus, eli niin sanottu tasevapautussäännös, --- . Tälle menettelylle on olemassa selkeät rahoitusteoreettiset ja veroteoreettiset perusteet.</p> <p>Tasevapautussäännöksen soveltamiseen erityisesti rahastorakenteissa on liittynyt kuitenkin tulkintakysymyksiä ja asiasta on jonkin verran oikeuskäytäntöä. Esityksessä on viitattu myös hallitusohjelmaan (10.12.2019), jossa yhtenä toimenpiteenä kansainvälisen veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun vastaisiksi toimiksi on listattu arviointi siitä, onko nykyinen korkorajoitus- ja veronkiertösäännöstö riittävän tehokas keino estämään verotettavan tulon siirtäminen Suomen verotusvallan ulkopuolelle esimerkiksi pääomasijoitusrakenteissa. Erityisesti kysymys liittyy siihen, millä tavoin erilaisissa pääomasijoitusrakenteissa voidaan hyödyntää korkorajoituksen tasevapautussäännöstä."</p>			<p>"Jos ja kun lähdetään siitä, että liiketoiminnan voitoista tulee maksaa veroa siinä valtiossa, jossa voitot tehdään, ja että tämän tavoitteen toteutumisen esteenä ei tulisi olla mahdollisuus vesittää se vieraan pääoman ja korkojen muotoa hyödyntämällä, niin <i>esitys on kannatettava</i>. Samalla tulisi ottaa huomioon ne näkökohdat – jotka varmasti monissa muissa lausunnoissa tulevat esille, mikäli sellaisia on – että uusitun sääntelyn ei tulisi ainakaan kohtuuttomasti olla haitaksi sellaisissa tilanteissa, jossa suhteellisen suuri velkarahoitus on järjestetty muista kuin verotuksellista systä."</p>	<p>"Luonnoksessa (s. 5) on todettu, että koron vähennyskelpoisuutta arvioitaessa voidaan soveltaa myös verotusmenettelylain 28 §:n säännöstä veron kiertämisestä. Etenkin tällaisissa esitysluonnoksen tarkoittamissa tilanteissa, joissa jokin verosuunnittelumiö on jo tunnettu, on oikeusvarmuuden näkökulmasta parempi, että verosuunnittelun rajat asetetaan täsmällisemmällä erityissääntelyllä sen asemasta, että erilaisia rajatapauksia jälkikäteen arviointiin yleislausekkeen suomilla valtuuksilla."</p>

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
<p>Finanssioikeuden professori Marianne Malmgrén</p>	<p>"Luonnosta olisi toivottavaa täsmentää siten, että siinä kuvattaisiin yksilöidysti <i>pääomasijoitus- yms. rakenteita, jotka ovat ongelmallisia</i> korkovähennyksrajoitussäännöksen osalta. Näin siitä huolimatta, että luonnoksessa on kuvattu (s. 14–19) laajasti tasavapautussäännökseen liittyvää oikeuskäytäntöä ja kohdassa 4.3.3 on arvioitu tasavapautuksen nykytilaa. Tämä selkeyttäisi esityksen tavoitteita ja antaisi kuvan siitä, miten ehdotettu tasavapautussäännöksen muutos poistaa ongelmallisia tilanteita. Ongelmatilanteiden kuvaus mahdollistaisi myös myöhemmin muutoksen tavoitteiden toteutumisen jälkikäiteisen arvioinnin. Kohteena olevien tilanteiden kuvaus on tärkeää myös siksi, että ehdotettu <i>muutos monimutkaista sääntelyä</i> ja monimutkaista korkovähennysoikeuden rajoitussäännöstä. <i>Sääntelyn selkeys</i> ja täten myös <i>ennustettavuus</i> on muutoksen jälkeen entistä huonompi. Luonnoksessakin todetaan muiden tarkasteltujen säännösvaihtoehtojen osalta, että ne monimutkaistaisivat jo ennestään monimutkaista sääntelyä. Luonnoksessa todetaan (s. 26), että "Muutoksen on arvioitu kohdistuvan erityisesti konserneihin, joissa omistajina on pääoma- ja rahastosijoittajia". Tätä toteamusta olisi toivottavaa perustella tarkemmin eli kertoa, mihin arvio perustuu."</p>	<p>"Lakiehdotuksen 18 b §:n 5 momentissa todetaan, että vähintään 10 prosentin omistus- yms. osuus voi olla välillinen tai välitön. Tätä osin olisi ratkaistava, <i>miten omistusosuus lasketaan välillisen omistuksen tilanteessa</i>. Asiaa olisi otettava kantaa ainakin perusteluissa. Luonnoksen sivulla 38 oleva esimerkki ei anna tähän vastausta. ..." Lausunnoissa esitetään esimerkiksi tilanteesta, jossa olisi otettava kantaa, täytyykö vähintään 10 prosentin omistus- yms. edellytys.</p>	<p>"Luonnoksessa esitetään myös, että sekä verovelvollisen että konsernin <i>tilipäätösten olisi oltava tilintarkastettuja</i>. Tätä muutosta voidaan pitää perusteltuna."</p>	<p>"Ehdotuksen vaikutuksia on käsitelty luonnoksen kohdassa 4.2. Vaikutusarviossa ei ole kohdassa "Vaikutukset verovelvollisille" (s. 26) mainintaa, että yritysten hallinnollinen taakka lisääntyisi tasavapautussäännöksen muutoksen takia. Tämä on kuitenkin todennäköistä, koska kuten kohdassa "Vaikutukset viranomaisten toimintaan" todetaan, "..."muutokset vaikuttaisivat muun muassa Verohallinnon veroilmoitusomakkeisiin ja ohjeistuksiin." Näin ollen todennäköisesti myös verovelvollisten ilmoitusvelvollisuus laajenisi, joka tarkoittaisi hallinnollisen taakan lisääntymistä. Verovelvollisten olisi todennäköisesti selvitettävä tasavapautussäännöstä soveltaessaan, täytyykö ehdotettu vähintään 10 prosentin omistus- yms. vaatimus. Tätä osin luonnosta olisi syytä täsmentää."</p>	<p>"Tasavapautussäännökseen ehdotettavan muutoksen vaihtoehtoja on tarkasteltu luonnoksen sivulla 27. Siinä ei ole tarkasteltu mahdollisuutta säätää kohteena oleville tilanteille erillinen rajoitussäännös ja jättää korkovähennysoikeuden rajoitussäännös nykyiseen muotoonsa. Tarkastelu olisi ollut hyvä tehdä ja siinä myös tarkemmin kuvata minkälaisiin tilanteisiin pyritään puuttamaan. Tällöin voitaisiin arvioida, olisiko erillinen säännös mahdollinen ja toisaalta, miten tehokas esitetty säännös on. Mikäli erillinen säännös olisi mahdollinen, vällyttäisiin nykyisen säännöksen monimutkaistamiselta.</p> <p>"Tasavapautussäännöksen lakiehdotuksen 18 b §:n 5 momentissa käytetään termiä osapuoli. Epäselväksi jää, <i>mitä osapuolella tarkoitetaan</i>. Voimassa olevassa EVL 18 a §:n 6 momentissa käytetään ilmaisua "osapuoli" ja siinä todetaan, että "Velkasuhteiden osapuolilla tarkoitetaan koron maksajaa ja korkomenoa vastaavan tulon tosiasiallista edunsaajaa." Lisäksi EVL 18 a §:n 6 momentissa näytetään viitattavan vain EVL 18 a §:ään eikä lainkaan EVL 18 b §:ään, missä muutosesitys on. Epäselväksi jää, onko velkasuhde ehdotuksen osalta oltava vain jonkin konserniyhtiön vai nimenomaan Suomessa sen verovelvollisen kanssa, jonka verotuksessa tasavapautussäännöstä arvioidaan.</p> <p>Edelliseen kappaleeseen viitaten luonnoksessa sivulla 38 oleva yksinkertaistettu esimerkki jättää tilaa tulkinnalle muun muassa tilanteessa, jossa ns. kymmenen prosentin velka on annettu "konsernille", mutta sitä ei ole esimerkiksi kuvatuilla tavalla siirretty edelleen "verovelvolliselle", jonka verotukseen korkovähennysoikeuden rajoitus voisi Suomessa soveltua. Yleensäkin <i>velan edelleen siirtämisen osoittaminen</i> konsernissa on hankalaa, koska velkaa ei yleensä voi korvamerkitä ja velkoja on yleensä useita. Lisäksi EVL 18 a §:ssä käytetään termiä "konserniyhteys" ja muutosesityksessä termiä "etuytyys", joka vaikuttaisi olevan uusi termi. Kaiken kaikkiaan lakiehdotuksen muotoilu ei ole EVL 18 b §:n 5 momentin osalta onnistunut, vaan siihen liittyy <i>pajon tulkinnallisia kohtia</i>."</p> <p>Lausunnoissa esitetään "kuitenkin"-sanan lisäämistä ehdotettuun muutokseen laisaa. Tämä selkeyttäisi sitä, että kyseessä on poikkeus.</p> <p>"...Jos konsernitase on laadittu käyttäen kokonaan tai osin eri säännöstä kuin verovelvollisen tase, vertailu voidaan tehdä vain, jos verovelvollinen esittää vahvistetun konsernitaseen sellaisena kuin se olisi ollut, jos se olisi laadittu käyttäen samaa säännöstä kuin verovelvollisen tase tai jos verovelvollinen esittää oman taseensa sellaisena kuin se olisi ollut, jos se olisi laadittu käyttäen samaa säännöstä kuin konsernitase. Vertailua tehtäessä pidetään velkaa konsernitaseessa <i>kuitenkin</i> omana pääomana siltä osin kuin se on otettu osapuolelta, jolla tai siihen 2 momentin 3–5 kohdan tarkoittamalla tavalla etuytyydessä olevalla taholla on välittömästi tai välillisesti vähintään kymmenen prosenttia verovelvollisen tai siihen 2 momentin 3–5 kohdan tarkoittamalla tavalla etuytyydessä olevan tahon pääomasta, äänioikeuksista tai oikeus saada vähintään kymmenen prosenttia näiden tuottamasta voitosta."</p>

Lausuja	Yleistä	10 % raja	Tilintarkastusvaatimus	Vaikutukset / Vaikuttavuus	Muuta / vaihtoehtoja
Vero-oikeuden professori Pekka Nykänen	<p>"Ehdotetut muutokset elinkeinoverolakiin tulevat monimutkaistamaan nykyiselläänkin hyvin monimutkaista ja monelta osin tulkinnanvaraista korkomenojen vähennysoikeuden rajoituksia koskevia elinkeinoverolain säännöksiä. Muutokset tulevat suurella todennäköisyydellä tuomaan uusia tulkintaongelmia ja aiheuttamaan näin uutta hallinnollista rasitusta niin verovelvollisille kuin Verohallinnolle. Toisaalta veropoliittisesti tarkoituksenmukaisiksi koettuja säännösmuutoksia ei ole syytä jättää tekemättä, vaikka muutoksista aiheutuakin lähes aina uusia tulkintaongelmia. Tästä huolimatta kiinnittäisin huomiota jatkuvasti monimutkaistuvan verolainsäädännön aiheuttamiin ongelmiin. Hyvän verojärjestelmän kuuluu muun ohessa yksinkertaisuus ja selkeys, jolle soisi annettavan myös merkitystä verolainsäädäntöä uudistettaessa."</p>		<p>"Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että tasevertailun perusteena olevan vahvistetun tilinpäätöksen ja vahvistetun konsernitilinpäätöksen tulisi olla nykyisestä poiketen myös tilintarkastettuja. Tälle muutokselle ei esitetä esitysluonnoksessa lainkaan perusteluita, joten muutoksen tausta ja tarkoitus jäivät epäselviksi. Muutos tulee aiheuttamaan verovelvolliselle uusia hallinnollisia rasitteita, minkä vuoksi muutosehdotus tulisi perustella selkeästi ja arvioida tilintarkastamista koskevan vaatimuksen merkitystä suhteessa muutoksella tavoiteltavaan päämäärään nähden."</p>		<p>"Muuten ehdotetussa EVL 18 a ja 18 b 5:n muutosehdotuksissa ei ole nähdyksi sellaisia sääntelyteknisiä ongelmia tai EU-oikeudellisia ongelmia, joiden vuoksi esitysluonnos vaatisi erityistä jatkokehittelyä ennen mahdollisen hallituksen esityksen antamista."</p>
Apulaisprofessori Moritz Scherleitner Aalto-yliopisto	<p>Ei oikeudellisia esteitä muutoksiin.</p> <p>"Päätösten tekijöille ja asiaa kommentoiville tulee olla selvää, että tämän keskustelun merkitys on erittäin pieni, jos ajatellaan käynnissä olevaa keskustelua verojärjestelmän muuttamisesta, sekä EU:n tasolla (mahdollinen luopuminen oman ja vieraan pääoman erottelusta) että globaalaisella tasolla (mahdollinen minimiverojärjestelmä). Mikäli nämä hankkeet toteutuvat, voisi jopa kyseenalaista koko korkovähennysrajoitussäätelyä tarpeen."</p>				